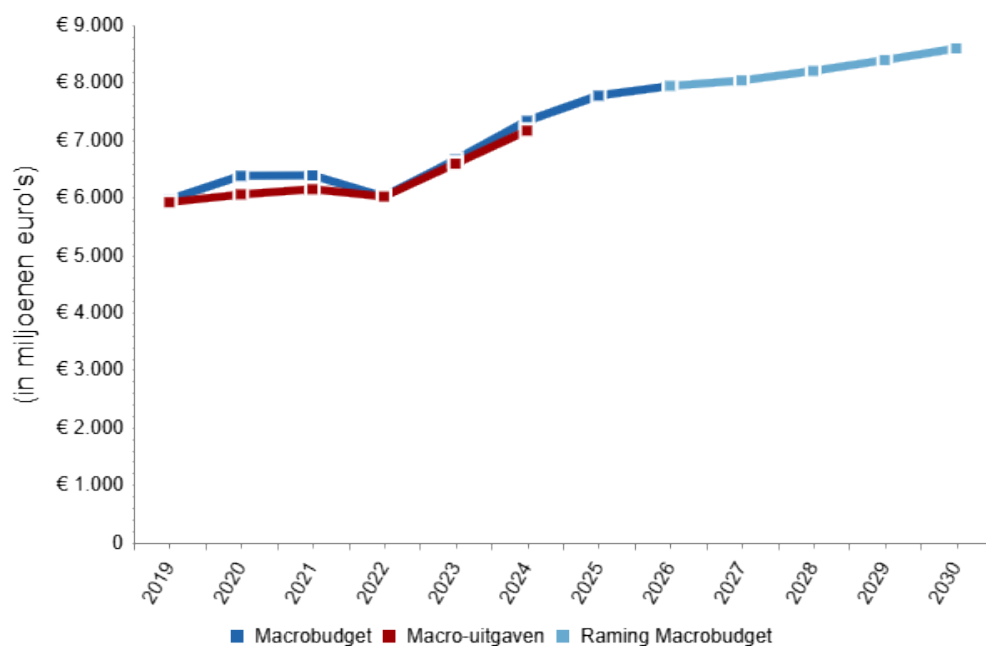

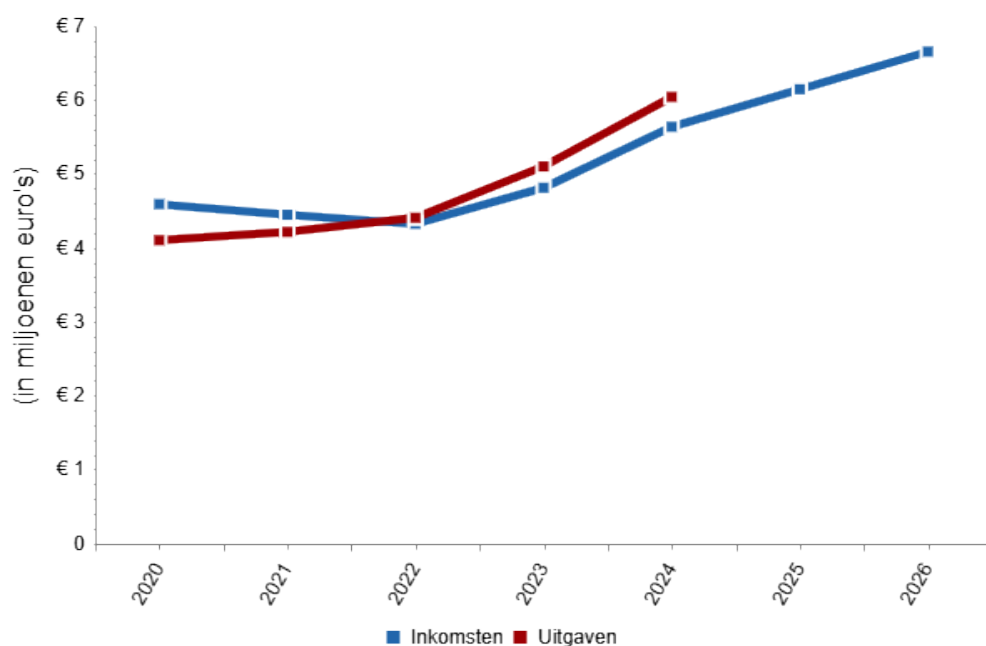
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Aalten, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Aalten

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

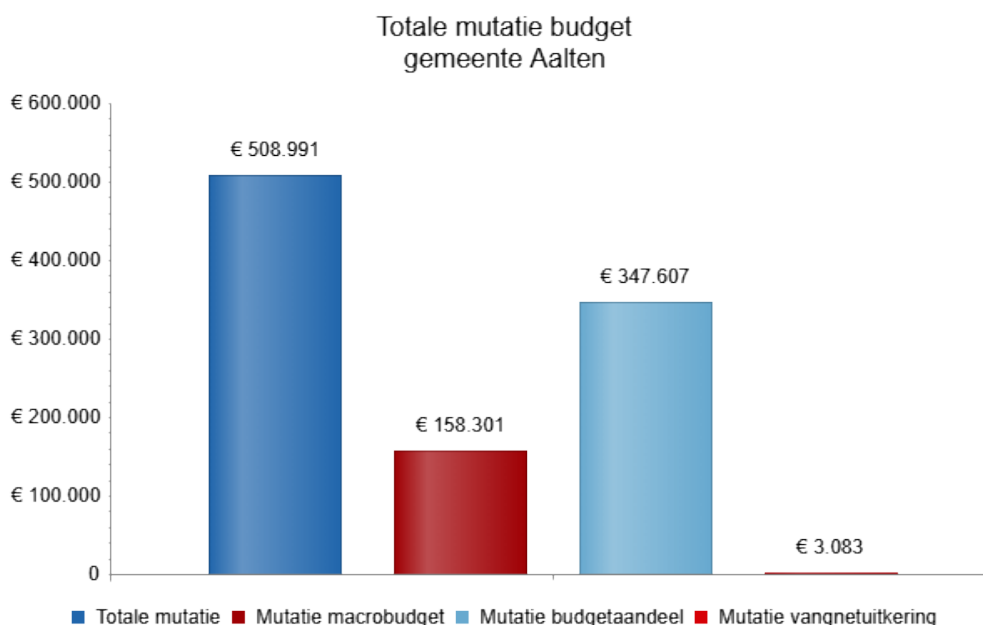
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Aalten

Wat is er veranderd voor gemeente Aalten ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgettaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Aalten is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Aalten bedraagt € 6.653.699. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Aalten is € 508.991. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Aalten uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgettaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Aalten

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Aalten	€ 6.144.708	€ 6.653.699	€ 508.991	€ 508.991
Budget Participatiewet	€ 5.190.589	€ 5.626.868	€ 436.279	€ 436.279
Budget Loonkostensubsidies	€ 960.467	€ 1.030.096	€ 69.629	€ 69.629
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 6.347	-€ 3.265	€ 3.083	€ 3.083
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	€ 166.195.14 6	€ 158.301
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	€ 122.640.22 1	€ 88.672
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	€ 137.117.53 1	€ 99.139
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 78.801
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 20.338
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	-€ 27.461.140	-€ 19.855
Macrovolume IOAW	9.551	8.124	-1.427	-€ 20.478
Gemiddelde prijs IOAW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 623
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	€ 2.652.054	€ 1.918
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 1.809
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 108
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 255
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 217
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 39
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	€ 9.978.442	€ 7.215
Macrobudget	€ 600.800.602	€ 644.355.527	€	€ 69.629
Loonkostensubsidies			43.554.925	
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 69.445
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 184

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€ 4.542.712	€ 3.284
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	€ 170.737.858	€ 161.585
Totaal budgetaandeel	0,079 %	0,084 %	0,005 %	€ 347.607
Budgetaandeel Participatiewet	0,072 %	0,077 %	0,005 %	€ 347.607
Budgetaandeel bijstand				€ 336.068
Budgetaandeel IOAW				€ 7.717
Budgetaandeel IOAZ				€ 1.646
Budgetaandeel Bbz				€ 1.700
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	0,16 %	0,16 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	0,072 %	0,077 %	0,005 %	-€ 202

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Aalten

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

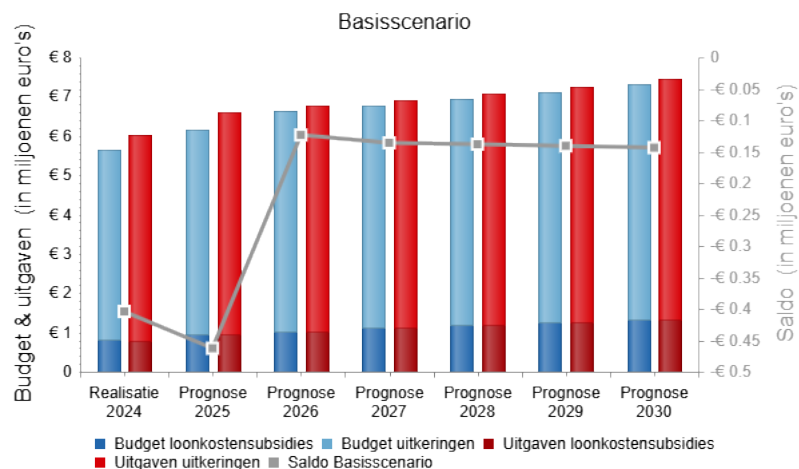
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend.
Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Aalten gepresenteerd

Basisscenario

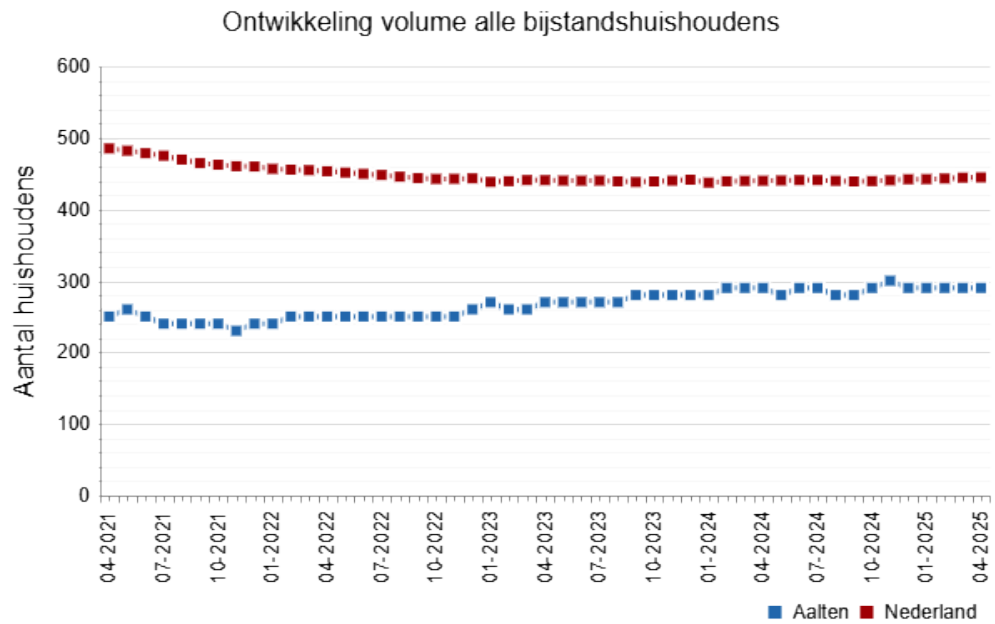
Budget en uitgaven Aalten	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 5.636.091	€ 6.144.708	€ 6.653.699	€ 6.763.158	€ 6.928.002	€ 7.110.159	€ 7.303.903
Budget uitkeringen	€ 4.805.983	€ 5.184.241	€ 5.623.603	€ 5.639.686	€ 5.731.722	€ 5.842.775	€ 5.965.418
Budget loonkostensubsidies	€ 830.108	€ 960.467	€ 1.030.096	€ 1.123.472	€ 1.196.279	€ 1.267.384	€ 1.338.485
Totaal BUIG-uitgaven	€ 6.040.413	€ 6.607.573	€ 6.777.369	€ 6.899.306	€ 7.066.305	€ 7.251.063	€ 7.447.680
Uitgaven uitkeringen	€ 5.252.833	€ 5.647.106	€ 5.747.273	€ 5.775.834	€ 5.870.026	€ 5.983.679	€ 6.109.195
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 787.580	€ 960.467	€ 1.030.096	€ 1.123.472	€ 1.196.279	€ 1.267.384	€ 1.338.485
Saldo BUIG	-€ 404.322	-€ 462.865	-€ 123.670	-€ 136.148	-€ 138.303	-€ 140.904	-€ 143.776

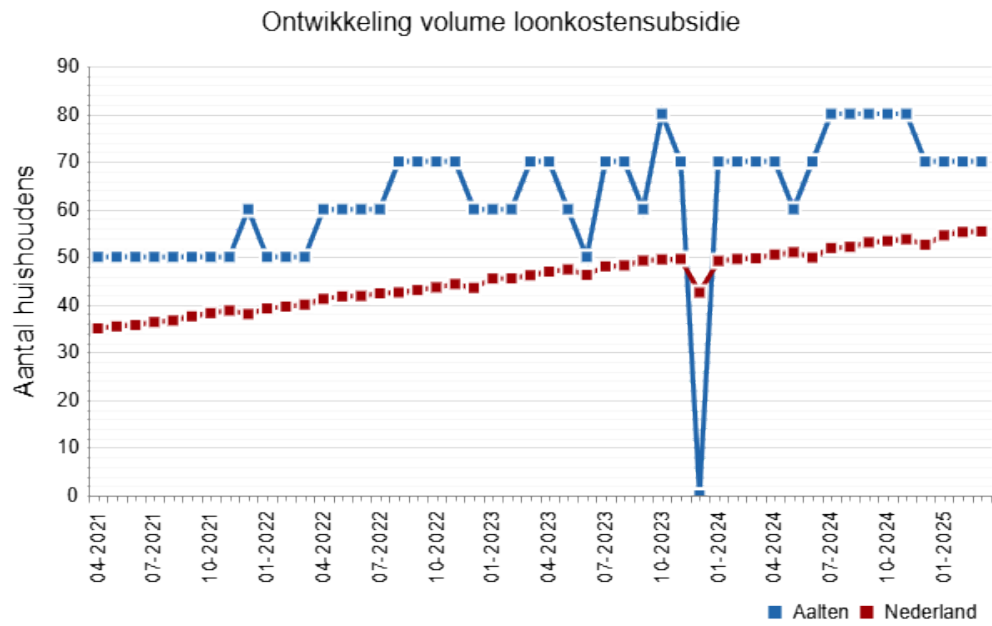
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Aalten afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Aalten.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Beschikking

In dit hoofdstuk wordt de opbouw van de nieuwe beschikking van Aalten uitgewerkt en toegelicht. Daarnaast wordt ook stilgestaan bij de systematiek van het budget.

Berekening BUIG-budget

In Tabel 6 wordt de berekening van het BUIG-budget uitgewerkt. Het voorlopige BUIG-budget voor 2026 voor Aalten is .

Objectief budget

In Tabel 6 is het objectief berekende budget voor Aalten weergegeven. De tabel toont in de laatste kolom het objectieve budget voor alle huishoudens samen, en voor de verschillende huishoudtypen. Zo is het totale objectieve budget voor de gemeente € 4.790.464, waarvan € 364.256 voor paren zonder kinderen.

De objectieve budgetten worden bepaald door de het aantal huishoudens per huishoudtype te vermenigvuldigen met de objectief verwachte bijstandskans en het geldende normatieve uitkeringsbedrag (prijs). Zo is in Aalten het totaal aantal huishoudens¹ 10.333. Dit wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde objectief verwachte kans op bijstand (2,6), en met het gemiddelde normatieve uitkeringsbedrag (€ 21.178). Tot slot wordt dit bedrag vermenigvuldigd met de 'correctiefactor', dat onder meer corrigeert voor (verwachte) deeltijduitkeringen. Dezelfde berekening kan per huishoudtype worden uitgevoerd om zo de objectief voorspelde budget voor het desbetreffende huishoudtype te krijgen.

¹ Tussen 18 jaar en de AOW leeftijd

Tabel 6: Overzicht objectief budget

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Totaal						
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	10.333	2,6 %	267	€ 21.178	0,85	€ 4.790.464
Huishoudensamenstelling						
Alleenstaande (alleen)	2.052	6,2 %	128	€ 20.534	0,88	€ 2.323.013
Eenouderhuishoudens (eo)	605	8,9 %	54	€ 20.108	0,86	€ 937.235
Paar zonder kinderen (paarzk)	1.891	1 %	18	€ 26.853	0,74	€ 364.256
Paar met kinderen (paarmk)	3.276	1,3 %	43	€ 27.413	0,8	€ 933.221
Overige huishoudens (hho2019)	2.509	1 %	24	€ 11.529	0,85	€ 232.739
Woningsituatie						
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	1.464	15,1 %	221	€ 21.188	0,85	€ 3.992.394
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	8.869	0,5 %	46	€ 21.133	0,82	€ 798.070
Leeftijdssamenstelling						
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	3.109	1,6 %	49	€ 17.796	0,86	€ 756.588
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	3.836	2,9 %	110	€ 22.604	0,84	€ 2.092.796
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	4.191	3 %	125	€ 22.186	0,84	€ 2.329.720
Herkomst uitgesplitst						
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Turkse herkomst	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhturk) Huishouden met lid van Surinaamse herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhsuri) Huishouden met lid van Afghaanse herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhafgh) Huishouden met lid van Irakese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhirak) Huishouden met lid van Syrische herkomst	111	48 %	53	€ 21.635	0,86	€ 995.852
(hhsyri) Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-	-	1	-
(hhghan) Huishouden met lid van Ghanese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhsomaerit) Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhoafri2018) Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhindia) Huishouden met lid van Indiase herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhchina) Huishouden met lid van Chinese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhiran) Huishouden met lid van Iraanse herkomst	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Caribische herkomst	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhcari2024)						
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	946	2,2 %	20	€ 22.418	0,82	€ 377.333
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-	-	1	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)						
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	840	13,6 %	115	€ 21.550	0,86	€ 2.136.563
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	8.433	1,5 %	126	€ 20.682	0,83	€ 2.177.971
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	1.085	2,5 %	27	€ 22.178	0,83	€ 501.831
Human Capital Index						
Huishoudens met lid HCI laag (hhhci)	2.755	7,6 %	210	€ 21.252	0,84	€ 3.772.790
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	8.413	0,5 %	40	€ 23.545	0,8	€ 754.766
(V)SO/PrO						
Huishouden met lid met (V)SO/PrO (hhvsopro)	243	4,2 %	10	€ 16.383	0,86	€ 144.588
Huishouden zonder lid met (V)SO/PrO (ghhvsopro)	10.090	2,5 %	257	€ 21.370	0,85	€ 4.645.876

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Student						
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	-	-	-	1	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	-	-	-	-	1	-
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen						
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	9.641	2,3 %	219	€ 21.346	0,85	€ 3.984.721
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	1.359	3,5 %	47	€ 22.310	0,82	€ 864.558
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	388	4,4 %	17	€ 21.797	0,79	€ 295.376
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	-	-	-	-	1	-
GGZ gebruik						
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	709	5 %	35	€ 21.441	0,81	€ 607.067
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	9.624	2,4 %	232	€ 21.139	0,85	€ 4.183.397
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis						
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	273	5,9 %	16	€ 21.177	0,78	€ 267.668
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	10.060	2,5 %	251	€ 21.179	0,85	€ 4.522.796
Medicijngebruik verslaving						
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	-	-	-	1	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
<i>(ghhversl)</i>						
Medicijngebruik depressie						
Huishoudens met lid medicijnen depressie	932	4,2 %	40	€ 22.005	0,81	€ 705.616
<i>(hhdep)</i>						
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie	9.401	2,4 %	228	€ 21.035	0,85	€ 4.084.848
<i>(ghhdep)</i>						
Zorgkosten						
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro <i>(hhhzk2024)</i>	9.283	2,5 %	230	€ 21.110	0,86	€ 4.155.377
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro <i>(hhhzk2024)</i>	1.050	3,5 %	37	€ 21.605	0,79	€ 635.086
Gezondheidsproblematiek						
Huishouden zonder gezondheidsproblemen	7.299	2,2 %	159	€ 20.846	0,86	€ 2.854.455
<i>(ghhprobleemgezond24)</i>						
hhprobleemgezond2024	3.034	3,6 %	108	€ 21.666	0,83	€ 1.936.008
<i>(hhprobleemgezond2024)</i>						
Geselecteerde kenmerken						

7. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Aalten is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 267. De realisatie is 299. Dit is een verschil van 32 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Aalten		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Vershil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	267	299	32
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	128	145	17
Eenouderhuishoudens (eo)	54	53	-1
Paar zonder kinderen (paarzk)	18	16	-2
Paar met kinderen (paarmk)	43	53	10
Overige huishoudens (hho2019)	24	32	8
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	221	243	22
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	46	56	10
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	49	67	18
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	110	130	20
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	125	124	-1
Herkomst uitgesplitst			

Peildatum:	Aalten		
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	-	-	-
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	-	14	-
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	-	-	-
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	-	-	-
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	-	-	-
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	53	68	15
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	-	-	-
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	-	11	-
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	-	-	-
Huishouden met lid van Caribische herkomst	-	-	-

Peildatum:	Aalten		
(hhcari2024)			
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	-	13	-
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	20	23	3
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	115	147	32
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	126	123	-3
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	27	32	5
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	210	213	3
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhci)	40	40	0
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	10	15	5
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	257	284	27

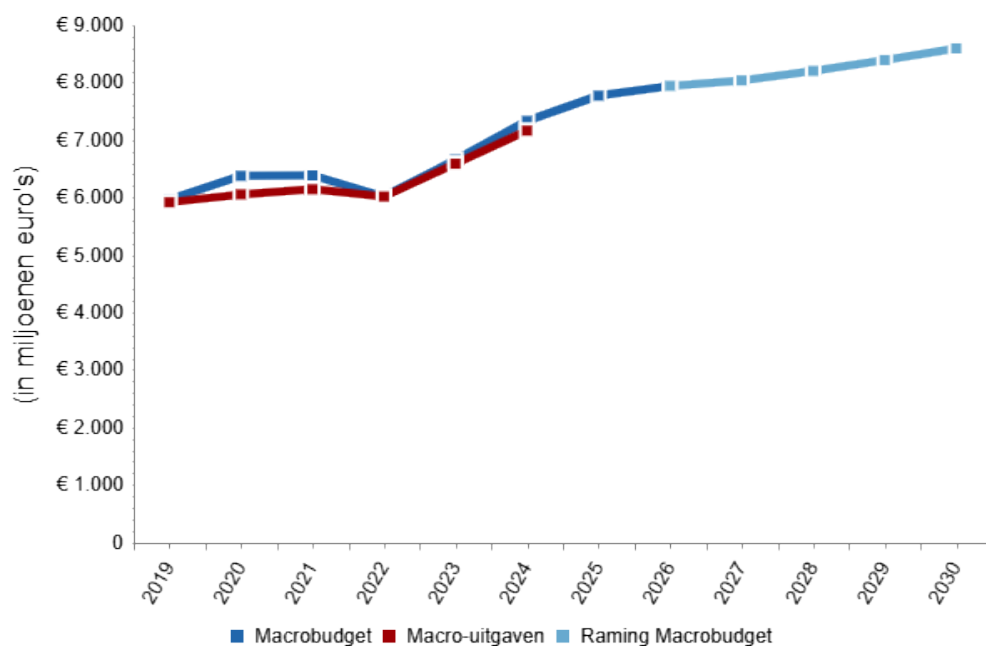
Peildatum:	Aalten		
Student			
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	-	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	-	-	-
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	219	243	24
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	47	55	8
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	17	20	3
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	-	-	-
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	35	37	2
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	232	262	30
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	16	20	4
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghpbs)	251	279	28
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	-	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	-	-	-

Peildatum:	Aalten		
Medicijngebruik depressie			
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	40	47	7
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	228	252	24
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	230	261	31
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	37	38	1
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	159	172	13
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	108	127	19

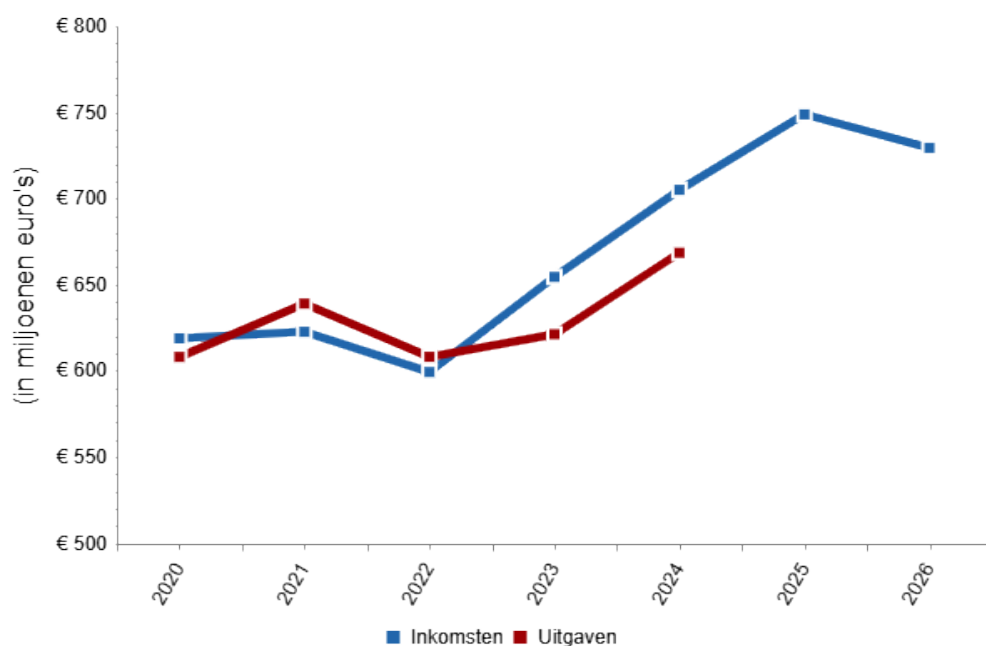
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Amsterdam, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Amsterdam

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

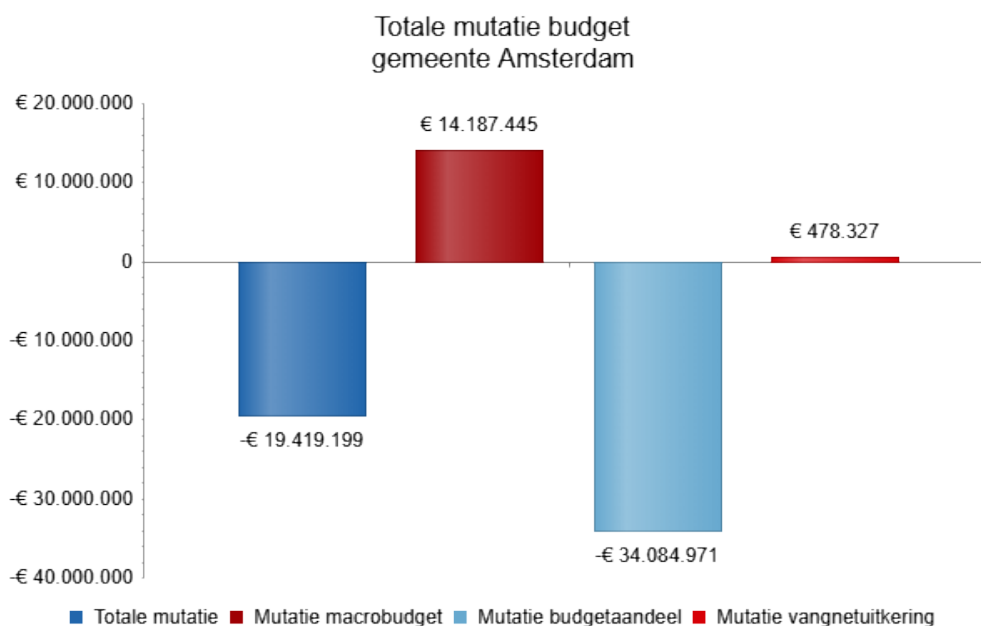
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Amsterdam

Wat is er veranderd voor gemeente Amsterdam ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgettaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Amsterdam is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Amsterdam bedraagt € 729.296.457. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Amsterdam is -€ 19.419.199. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Amsterdam uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgettaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Amsterdam

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Amsterdam	€ 748.715.656	€ 729.296.457	-€ 19.419.199	-€ 19.419.199
Budget Participatiewet	€ 724.664.046	€ 702.958.660	-€ 21.705.386	-€ 21.705.386
Budget Loonkostensubsidies	€ 24.937.783	€ 26.745.643	€ 1.807.860	€ 1.807.860
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 886.173	-€ 407.846	€ 478.327	€ 478.327
			€	
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	166.195.14	€ 14.187.445
			6	
			€	
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	122.640.22	€ 12.379.585
			1	
			€	
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	137.117.53	€ 13.840.958
			1	
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 11.001.546
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 2.839.412
			-€	
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	27.461.140	-€ 2.771.990
Macrovolume IOAW	9.551	8.124	-1.427	-€ 2.858.955
Gemiddelde prijs IOAW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 86.965
			€	
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	2.652.054	€ 267.704
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 252.582
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 15.122
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 35.666
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 30.252
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 5.414
			€	
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	9.978.442	€ 1.007.247

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Macrobudget			€	
	€ 600.800.602	€ 644.355.527		€ 1.807.860
Loonkostensubsidies			43.554.925	
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 1.803.093
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 4.767
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€	€ 458.552
			4.542.712	
			€	
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	170.737.85	€ 14.645.996
			8	
Totaal budgetaandeel	9,624 %	9,178 %	-0,446 %	-€ 34.084.971
Budgetaandeel Participatiewet	10,094 %	9,627 %	-0,467 %	-€ 34.084.971
Budgetaandeel bijstand				-€ 32.953.498
Budgetaandeel IOAW				-€ 756.724
Budgetaandeel IOAZ				-€ 161.435
Budgetaandeel Bbz				-€ 166.733
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	4,151 %	4,151 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	10,094 %	9,627 %	-0,467 %	€ 19.776

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Amsterdam

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

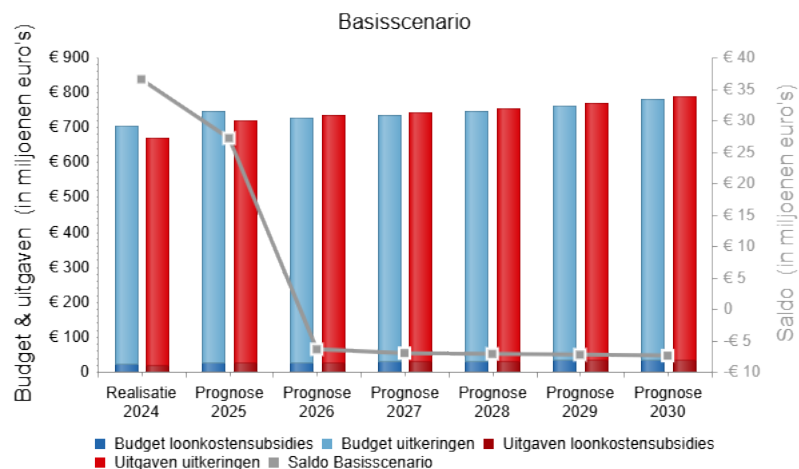
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend.
Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Amsterdam gepresenteerd

Basisscenario

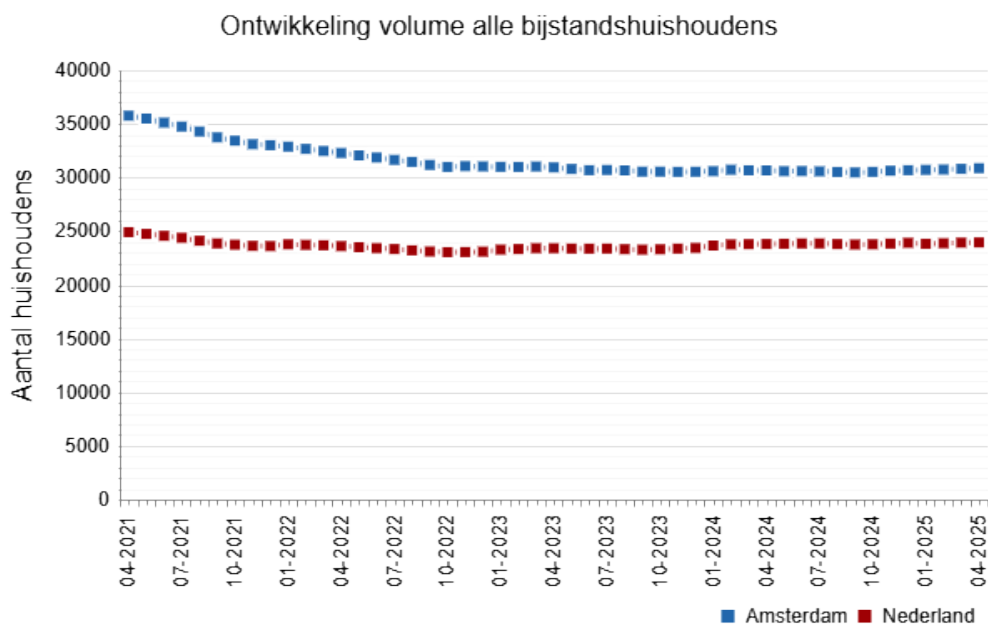
Budget en uitgaven Amsterdam	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 704.951.128	€ 748.715.656	€ 729.296.457	€ 734.640.057	€ 748.036.408	€ 763.765.808	€ 780.944.182
Budget uitkeringen	€ 683.823.547	€ 723.777.873	€ 702.550.814	€ 705.469.978	€ 716.975.948	€ 730.859.174	€ 746.191.456
Budget loonkostensubsidies	€ 21.127.580	€ 24.937.783	€ 26.745.643	€ 29.170.079	€ 31.060.459	€ 32.906.634	€ 34.752.725
Totaal BUIG-uitgaven	€ 668.460.785	€ 721.588.899	€ 735.753.730	€ 741.701.572	€ 755.211.881	€ 771.078.784	€ 788.409.014
Uitgaven uitkeringen	€ 648.011.881	€ 696.651.115	€ 709.008.086	€ 712.531.492	€ 724.151.421	€ 738.172.150	€ 753.656.288
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 20.448.904	€ 24.937.783	€ 26.745.643	€ 29.170.079	€ 31.060.459	€ 32.906.634	€ 34.752.725
Saldo BUIG	€ 36.490.343	€ 27.126.758	-€ 6.457.272	-€ 7.061.515	-€ 7.175.473	-€ 7.312.977	-€ 7.464.832

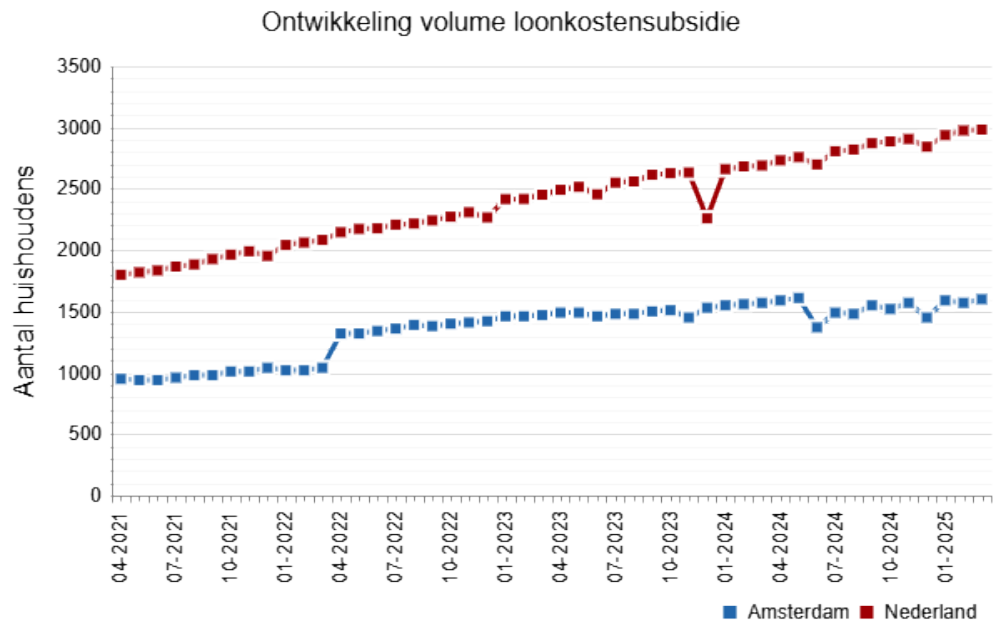
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Amsterdam afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Amsterdam.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Beschikking

In dit hoofdstuk wordt de opbouw van de nieuwe beschikking van Amsterdam uitgewerkt en toegelicht. Daarnaast wordt ook stilgestaan bij de systematiek van het budget.

Berekening BUIG-budget

In Tabel 6 **Error! Reference source not found.** wordt de berekening van het BUIG-budget uitgewerkt. Het voorlopige BUIG-budget voor 2026 voor Amsterdam is .

Objectief budget

In Tabel 6 is het objectief berekende budget voor Amsterdam weergegeven. De tabel toont in de laatste kolom het objectieve budget voor alle huishoudens samen, en voor de verschillende huishoudtypen. Zo is het totale objectieve budget voor de gemeente € 573.306.501, waarvan € 26.894.276 voor paren zonder kinderen.

De objectieve budgetten worden bepaald door de het aantal huishoudens per huishoudtype te vermenigvuldigen met de objectief verwachte bijstandskans en het geldende normatieve uitkeringsbedrag (prijs). Zo is in Amsterdam het totaal aantal huishoudens¹ 485.421. Dit wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde objectief verwachte kans op bijstand (6,4), en met het gemiddelde normatieve uitkeringsbedrag (€ 20.714). Tot slot wordt dit bedrag vermenigvuldigd met de 'correctiefactor', dat onder meer corrigeert voor (verwachte) deeltijduitkeringen. Dezelfde berekening kan per huishoudtype worden uitgevoerd om zo de objectief voorspelde budget voor het desbetreffende huishoudtype te krijgen.

¹ Tussen 18 jaar en de AOW leeftijd

Tabel 6: Overzicht objectief budget

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Totaal						
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	485.421	6,4 %	30.908	€ 20.714	0,9	€ 573.306.501
Huishoudsamenstelling						
Alleenstaande (alleen)	226.913	8,1 %	18.411	€ 20.533	0,92	€ 347.703.444
Eenouderhuishoudens (eo)	37.164	17,2 %	6.378	€ 19.928	0,9	€ 113.776.448
Paar zonder kinderen (paarzk)	84.331	1,5 %	1.245	€ 27.353	0,79	€ 26.894.276
Paar met kinderen (paarmk)	71.497	3,8 %	2.734	€ 26.770	0,83	€ 60.537.938
Overige huishoudens (hho2019)	65.516	3,3 %	2.141	€ 13.015	0,88	€ 24.394.469
Woningsituatie						
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	174.597	15,5 %	27.005	€ 20.649	0,9	€ 500.381.520
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	310.824	1,3 %	3.902	€ 21.159	0,88	€ 72.925.050
Leeftijdssamenstelling						
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	174.029	2,4 %	4.103	€ 17.387	0,9	€ 64.075.214
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	217.400	5,4 %	11.728	€ 21.693	0,88	€ 224.307.497
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	131.112	12,6 %	16.488	€ 21.459	0,9	€ 317.254.053
Herkomst uitgesplitst						
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	39.890	12,9 %	5.149	€ 20.850	0,88	€ 94.987.172
Huishouden met lid van Turkse herkomst	26.180	9,3 %	2.440	€ 21.208	0,88	€ 45.709.105

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhturk)						
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	37.882	10,7 %	4.045	€ 20.152	0,9	€ 73.137.323
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	1.864	22 %	410	€ 22.077	0,9	€ 8.147.431
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	2.083	26,5 %	552	€ 21.391	0,92	€ 10.822.048
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	3.924	40,9 %	1.605	€ 21.411	0,91	€ 31.164.654
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	5.238	6,7 %	352	€ 21.115	0,89	€ 6.630.524
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	8.357	13,6 %	1.135	€ 20.355	0,91	€ 21.022.277
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	2.185	29,9 %	653	€ 20.455	0,91	€ 12.154.637
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	19.853	12,9 %	2.568	€ 21.160	0,9	€ 48.872.758
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	6.858	1,7 %	114	€ 21.888	0,87	€ 2.186.587
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	8.609	3,2 %	275	€ 20.738	0,89	€ 5.090.997
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	3.780	16,5 %	623	€ 20.943	0,93	€ 12.069.685
Huishouden met lid van Caribische herkomst	8.550	8,8 %	755	€ 20.224	0,89	€ 13.631.618

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
<i>(hhcari2024)</i>						
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië <i>(hhoamerikoc2024)</i>	34.713	3,7 %	1.281	€ 21.025	0,89	€ 23.890.351
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst <i>(hhoazie2024)</i>	34.089	5 %	1.714	€ 21.294	0,88	€ 32.149.165
Huishouden met lid van overig Europese herkomst <i>(hhoeurop2024)</i>	88.177	1,8 %	1.585	€ 21.433	0,88	€ 29.953.176
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne <i>(hhsovjoek2026)</i>	15.780	2,4 %	377	€ 21.268	0,89	€ 7.153.171
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)						
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst <i>(hhgeurop2024)</i>	231.400	10 %	23.038	€ 20.785	0,9	€ 428.802.755
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst <i>(hhaut2024)</i>	159.752	3,6 %	5.718	€ 20.378	0,9	€ 104.394.144
Huishouden met lid van Europese herkomst <i>(hheurop2026)</i>	107.392	2,1 %	2.302	€ 21.312	0,89	€ 43.447.789
Human Capital Index						
Huishoudens met lid HCI laag <i>(hhlhci)</i>	112.359	22,4 %	25.222	€ 20.764	0,9	€ 469.952.777
Huishoudens met lid HCI midden/hoog <i>(hhmhhci)</i>	341.249	1,1 %	3.895	€ 22.376	0,86	€ 74.732.490
(V)SO/PrO						
Huishouden met lid met (V)SO/PrO <i>(hhvsopro)</i>	6.668	10,1 %	675	€ 15.049	0,9	€ 9.148.162
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro <i>(ghhvsopro)</i>	478.753	6,3 %	30.232	€ 20.840	0,9	€ 564.158.494

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Student						
Huishoudens met lid student (hhstud)	70.672	0,6 %	422	€ 3.275	0,83	€ 1.150.206
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	414.749	7,4 %	30.485	€ 20.955	0,9	€ 572.156.422
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen						
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	447.310	5,2 %	23.450	€ 20.758	0,89	€ 435.420.289
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	46.872	12,1 %	5.679	€ 21.627	0,88	€ 108.693.878
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	13.837	18,2 %	2.521	€ 21.799	0,88	€ 48.101.727
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	3.535	24,4 %	862	€ 21.900	0,87	€ 16.362.901
GGZ gebruik						
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	53.862	10,4 %	5.602	€ 20.826	0,88	€ 103.177.389
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	431.559	5,9 %	25.306	€ 20.689	0,9	€ 470.129.215
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis						
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	11.557	21,1 %	2.436	€ 21.100	0,87	€ 44.586.357
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	473.864	6 %	28.471	€ 20.680	0,9	€ 528.720.267
Medicijngebruik verslaving						
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	2.261	25,7 %	580	€ 21.104	0,91	€ 11.109.482
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving	483.160	6,3 %	30.327	€ 20.706	0,9	€ 562.197.086

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
<i>(ghhversl)</i>						
Medicijngebruik depressie						
Huishoudens met lid medicijnen depressie <i>(hhdep)</i>	32.808	12,6 %	4.128	€ 21.485	0,87	€ 77.589.405
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie <i>(ghhdep)</i>	452.613	5,9 %	26.779	€ 20.595	0,9	€ 495.717.236
Zorgkosten						
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro <i>(hhhzk2024)</i>	438.456	5,6 %	24.770	€ 20.608	0,9	€ 459.047.568
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro <i>(hhhzk2024)</i>	46.965	13,1 %	6.137	€ 21.138	0,88	€ 114.259.016
Gezondheidsproblematiek						
Huishouden zonder gezondheidsproblemen <i>(ghhprobleemgezond24)</i>	355.026	4,6 %	16.242	€ 20.261	0,9	€ 297.089.959
<i>hhprobleemgezond2024</i> <i>(hhprobleemgezond2024)</i>	130.395	11,2 %	14.665	€ 21.215	0,89	€ 276.216.670
Geselecteerde kenmerken						

7. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Amsterdam is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 30.908. De realisatie is 31.550. Dit is een verschil van 642 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Amsterdam		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Vershil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	30.908	31.550	642
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	18.411	18.087	-324
Eenouderhuishoudens (eo)	6.378	7.167	789
Paar zonder kinderen (paarzk)	1.245	1.362	117
Paar met kinderen (paarmk)	2.734	3.184	450
Overige huishoudens (hho2019)	2.141	1.750	-391
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	27.005	28.214	1.209
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	3.902	3.336	-566
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	4.103	3.745	-358
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	11.728	12.223	495
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	16.488	17.541	1.053
Herkomst uitgesplitst			
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst	5.149	5.540	391

Peildatum:	Amsterdam		
(hhmarok)			
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	2.440	2.568	128
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	4.045	4.160	115
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	410	371	-39
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	552	550	-2
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	1.605	1.524	-81
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	352	335	-17
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	1.135	1.105	-30
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	653	714	61
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	2.568	2.468	-100
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	114	136	22
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	275	249	-26
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	623	584	-39
Huishouden met lid van Caribische herkomst (hhcari2024)	755	803	48

Peildatum:	Amsterdam		
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	1.281	1.115	-166
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	1.714	1.807	93
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	1.585	1.605	20
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	377	424	47
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	23.038	23.360	322
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	5.718	6.021	303
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	2.302	2.347	45
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	25.222	25.645	423
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	3.895	4.579	684
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	675	622	-53
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	30.232	30.928	696
Student			

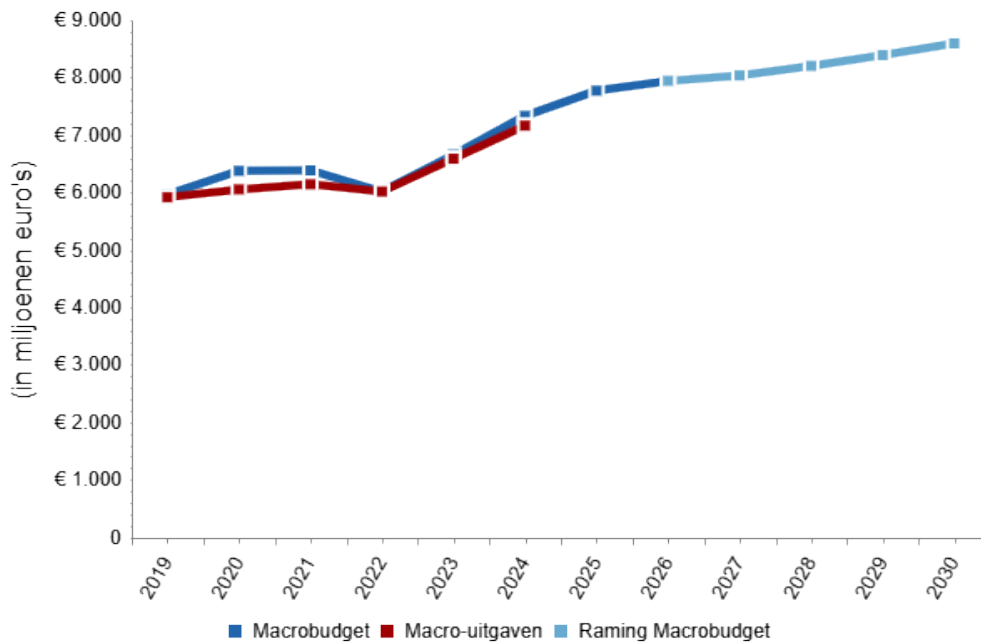
Peildatum:	Amsterdam		
Huishoudens met lid student (hhstud)	422	624	202
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	30.485	30.926	441
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	23.450	23.554	104
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	5.679	6.264	585
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	2.521	2.835	314
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	862	958	96
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hhggz)	5.602	5.535	-67
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghhggz)	25.306	26.015	709
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	2.436	2.654	218
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	28.471	28.896	425
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	580	655	75
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	30.327	30.895	568
Medicijngebruik depressie			

Peildatum:	Amsterdam		
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	4.128	4.390	262
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	26.779	27.160	381
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	24.770	25.206	436
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	6.137	6.344	207
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	16.242	15.920	-322
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	14.665	15.630	965

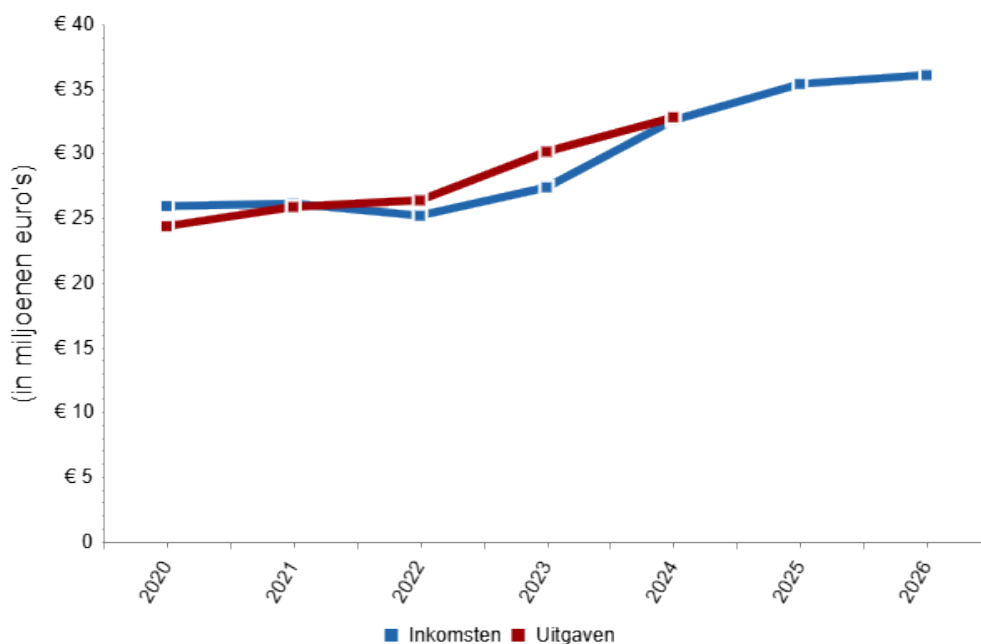
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Gouda, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Gouda

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

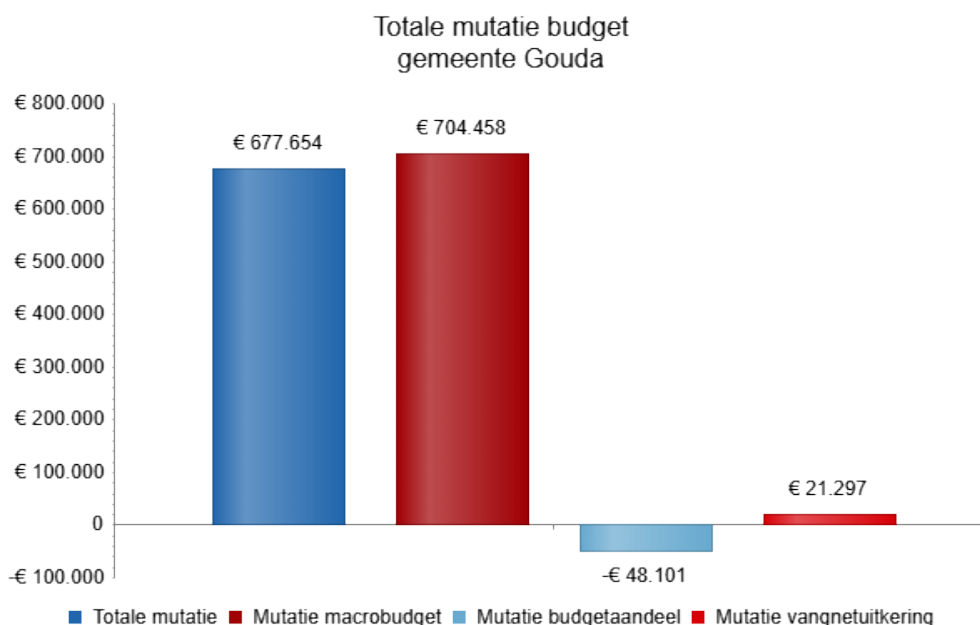
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Gouda

Wat is er veranderd voor gemeente Gouda ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgettaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Gouda is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Gouda bedraagt € 36.045.859. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Gouda is € 677.654. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Gouda uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgettaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Gouda

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Gouda	€ 35.368.205	€ 36.045.859	€ 677.654	€ 677.654
Budget Participatiewet	€ 33.612.692	€ 34.138.804	€ 526.111	€ 526.111
Budget Loonkostensubsidies	€ 1.796.617	€ 1.926.862	€ 130.245	€ 130.245
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 41.104	-€ 19.807	€ 21.297	€ 21.297
			€	
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	166.195.146	€ 704.458
			€	
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	122.640.221	€ 574.213
			€	
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	137.117.531	€ 641.997
			€	
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 510.294
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 131.703
			-€	
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	27.461.140	-€ 128.576
			€	
Macrovolume IOAW	9.551	8.124	-1.427	-€ 132.609
Gemiddelde prijs IOAW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 4.034
			€	
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	2.652.054	€ 12.417
			€	
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 11.716
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 701
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 1.654
			€	
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 1.403
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 251
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	9.978.442	€ 46.720
			€	
Macrobudget Loonkostensubsidies	€ 600.800.602	€ 644.355.527	43.554.925	€ 130.245
			€	
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 129.902
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 343

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€ 4.542.712	€ 21.269
			€	
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	170.737.85 8	€ 725.727
Totaal budgetaandeel	0,455 %	0,454 %	-0,001 %	-€ 48.101
Budgetaandeel Participatiewet	0,468 %	0,468 %	-0,001 %	-€ 48.101
Budgetaandeel bijstand				-€ 46.504
Budgetaandeel IOAW				-€ 1.068
Budgetaandeel IOAZ				-€ 228
Budgetaandeel Bbz				-€ 235
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	0,299 %	0,299 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	0,468 %	0,468 %	-0,001 %	€ 28

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Gouda

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

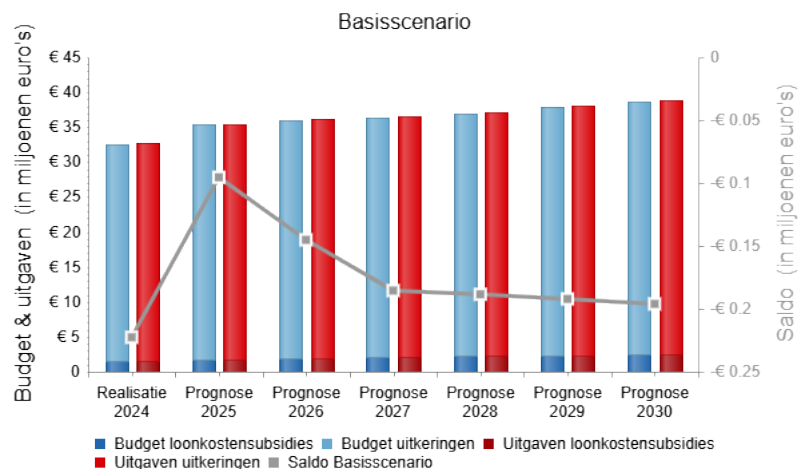
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend.
Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Gouda gepresenteerd

Basisscenario

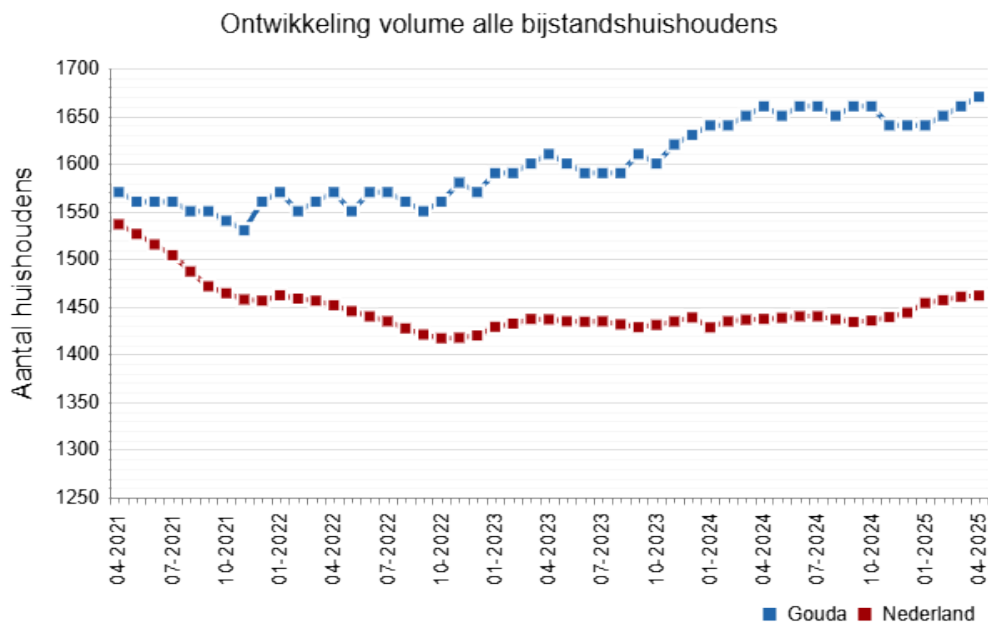
Budget en uitgaven Gouda	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 32.566.958	€ 35.368.205	€ 36.045.859	€ 36.350.490	€ 37.045.233	€ 37.852.193	€ 38.729.492
Budget uitkeringen	€ 31.039.793	€ 33.571.588	€ 34.118.997	€ 34.248.962	€ 34.807.514	€ 35.481.469	€ 36.225.768
Budget loonkostensubsidies	€ 1.527.166	€ 1.796.617	€ 1.926.862	€ 2.101.528	€ 2.237.718	€ 2.370.724	€ 2.503.724
Totaal BUIG-uitgaven	€ 32.789.683	€ 35.463.667	€ 36.191.088	€ 36.536.030	€ 37.233.776	€ 38.044.362	€ 38.925.663
Uitgaven uitkeringen	€ 31.316.463	€ 33.667.051	€ 34.264.226	€ 34.434.502	€ 34.996.058	€ 35.673.637	€ 36.421.939
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 1.473.220	€ 1.796.617	€ 1.926.862	€ 2.101.528	€ 2.237.718	€ 2.370.724	€ 2.503.724
Saldo BUIG	-€ 222.725	-€ 95.463	-€ 145.229	-€ 185.539	-€ 188.543	-€ 192.168	-€ 196.171

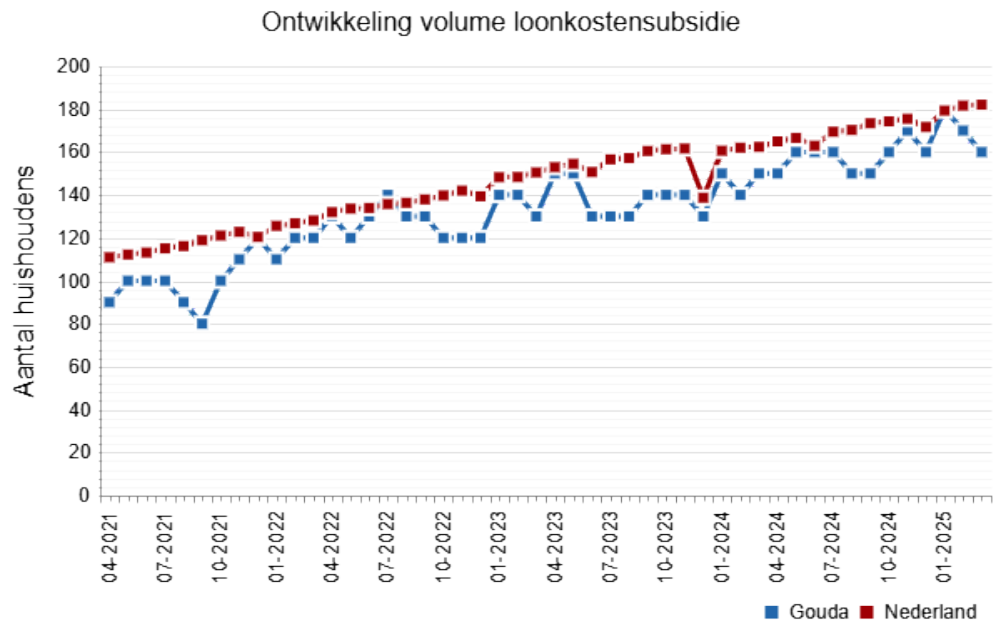
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Gouda afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Gouda.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Beschikking

In dit hoofdstuk wordt de opbouw van de nieuwe beschikking van Gouda uitgewerkt en toegelicht. Daarnaast wordt ook stilgestaan bij de systematiek van het budget.

Berekening BUIG-budget

In Tabel 6 **Error! Reference source not found.** wordt de berekening van het BUIG-budget uitgewerkt. Het voorlopige BUIG-budget voor 2026 voor Gouda is .

Objectief budget

In Tabel 6 is het objectief berekende budget voor Gouda weergegeven. De tabel toont in de laatste kolom het objectieve budget voor alle huishoudens samen, en voor de verschillende huishoudtypen. Zo is het totale objectieve budget voor de gemeente € 29.276.489, waarvan € 1.605.968 voor paren zonder kinderen.

De objectieve budgetten worden bepaald door de het aantal huishoudens per huishoudtype te vermenigvuldigen met de objectief verwachte bijstandskans en het geldende normatieve uitkeringsbedrag (prijs). Zo is in Gouda het totaal aantal huishoudens¹ 32.053. Dit wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde objectief verwachte kans op bijstand (5), en met het gemiddelde normatieve uitkeringsbedrag (€ 20.935). Tot slot wordt dit bedrag vermenigvuldigd met de 'correctiefactor', dat onder meer corrigeert voor (verwachte) deeltijduitkeringen. Dezelfde berekening kan per huishoudtype worden uitgevoerd om zo de objectief voorspelde budget voor het desbetreffende huishoudtype te krijgen.

¹ Tussen 18 jaar en de AOW leeftijd

Tabel 6: Overzicht objectief budget

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Totaal						
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	32.053	5 %	1.602	€ 20.935	0,87	€ 29.276.489
Huishoudsamenstelling						
Alleenstaande (alleen)	9.586	8,6 %	822	€ 20.554	0,9	€ 15.264.647
Eenouderhuishoudens (eo)	2.403	14,4 %	346	€ 20.236	0,88	€ 6.157.427
Paar zonder kinderen (paarzk)	5.465	1,4 %	77	€ 27.093	0,77	€ 1.605.968
Paar met kinderen (paarmk)	8.227	2,6 %	218	€ 26.810	0,81	€ 4.750.305
Overige huishoudens (hho2019)	6.372	2,2 %	139	€ 12.325	0,87	€ 1.498.146
Woningsituatie						
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	8.513	16,5 %	1.408	€ 20.933	0,88	€ 25.801.175
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	23.540	0,8 %	194	€ 20.945	0,85	€ 3.475.317
Leeftijdssamenstelling						
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	10.027	2,6 %	261	€ 17.028	0,89	€ 3.944.704
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	13.553	4,4 %	599	€ 22.209	0,86	€ 11.406.886
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	11.076	7,5 %	831	€ 21.973	0,87	€ 15.927.186
Herkomst uitgesplitst						
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	3.345	11,8 %	395	€ 21.231	0,87	€ 7.274.102
Huishouden met lid van Turkse herkomst	398	9,8 %	39	€ 21.096	0,87	€ 718.295

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhturk)						
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	745	7 %	52	€ 20.368	0,89	€ 938.307
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	130	21,5 %	28	€ 21.869	0,89	€ 543.403
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	112	19,6 %	22	€ 21.441	0,9	€ 423.400
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	358	44 %	158	€ 22.539	0,88	€ 3.139.902
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	321	6,6 %	21	€ 21.019	0,86	€ 383.099
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	172	30,9 %	53	€ 19.552	0,9	€ 940.473
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	727	12,7 %	93	€ 21.102	0,87	€ 1.708.319
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	115	19,6 %	23	€ 21.275	0,92	€ 440.371
Huishouden met lid van Caribische herkomst	411	8 %	33	€ 19.952	0,89	€ 582.003

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhcari2024)						
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	725	3 %	22	€ 20.333	0,89	€ 390.643
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	1.463	4,3 %	63	€ 21.633	0,86	€ 1.166.596
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	2.828	2,3 %	64	€ 21.744	0,87	€ 1.202.886
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	609	2,2 %	13	€ 21.576	0,87	€ 250.391
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)						
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	8.936	11 %	981	€ 21.199	0,88	€ 18.247.070
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	19.668	2,7 %	528	€ 20.400	0,86	€ 9.316.593
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	3.711	2,6 %	98	€ 21.531	0,87	€ 1.827.128
Human Capital Index						
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	8.524	15,9 %	1.355	€ 20.983	0,87	€ 24.829.858
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	24.686	0,9 %	218	€ 23.117	0,83	€ 4.196.678
(V)SO/PrO						
Huishouden met lid met (V)SO/PrO (hhvsopro)	744	7,8 %	58	€ 15.921	0,87	€ 807.635
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	31.309	4,9 %	1.544	€ 21.123	0,87	€ 28.468.854

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Student						
Huishoudens met lid student (hhstud)	4.047	0,6 %	24	€ 3.784	0,84	€ 76.477
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	28.006	5,6 %	1.578	€ 21.196	0,87	€ 29.200.014
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen						
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	29.364	4 %	1.181	€ 21.023	0,87	€ 21.656.323
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	4.063	8,3 %	338	€ 22.036	0,86	€ 6.380.262
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	1.229	11,9 %	147	€ 22.005	0,85	€ 2.748.151
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	337	16,1 %	54	€ 22.261	0,84	€ 1.009.341
GGZ gebruik						
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	3.365	8,5 %	285	€ 20.713	0,86	€ 5.055.457
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	28.688	4,6 %	1.317	€ 20.983	0,88	€ 24.221.032
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis						
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	1.000	14,1 %	141	€ 21.043	0,84	€ 2.495.488
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	31.053	4,7 %	1.461	€ 20.924	0,88	€ 26.781.001
Medicijngebruik verslaving						
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	274	16 %	44	€ 21.645	0,87	€ 828.900
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving	31.779	4,9 %	1.558	€ 20.915	0,87	€ 28.447.588

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(ghhversl)						
Medicijngebruik depressie						
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	3.229	9,2 %	297	€ 21.699	0,85	€ 5.454.756
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	28.824	4,5 %	1.304	€ 20.760	0,88	€ 23.821.735
Zorgkosten						
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhhzk2024)	28.445	4,5 %	1.293	€ 20.815	0,88	€ 23.614.337
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	3.608	8,6 %	309	€ 21.434	0,86	€ 5.662.152
Gezondheidsproblematiek						
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	21.890	3,5 %	771	€ 20.327	0,88	€ 13.846.962
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	10.163	8,2 %	831	€ 21.498	0,86	€ 15.429.527
Geselecteerde kenmerken						

7. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Gouda is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 1.602. De realisatie is 1.663. Dit is een verschil van 61 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Gouda		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Vershil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	1.602	1.663	61
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	822	867	45
Eenouderhuishoudens (eo)	346	345	-1
Paar zonder kinderen (paarzk)	77	73	-4
Paar met kinderen (paarmk)	218	240	22
Overige huishoudens (hho2019)	139	138	-1
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	1.408	1.491	83
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	194	172	-22
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	261	284	23
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	599	663	64
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	831	834	3
Herkomst uitgesplitst			
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst	395	399	4

Peildatum:	Gouda		
(hhmarok)			
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	39	56	17
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	52	54	2
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	28	28	0
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	22	22	0
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	158	180	22
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	21	21	0
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	53	53	0
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	93	84	-9
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	10	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	23	25	2
Huishouden met lid van Caribische herkomst (hhcari2024)	33	40	7

Peildatum:	Gouda		
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	22	29	7
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	63	70	7
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	64	66	2
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	13	15	2
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	981	1.047	66
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	528	521	-7
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	98	101	3
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	1.355	1.326	-29
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	218	224	6
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	58	60	2
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	1.544	1.603	59
Student			

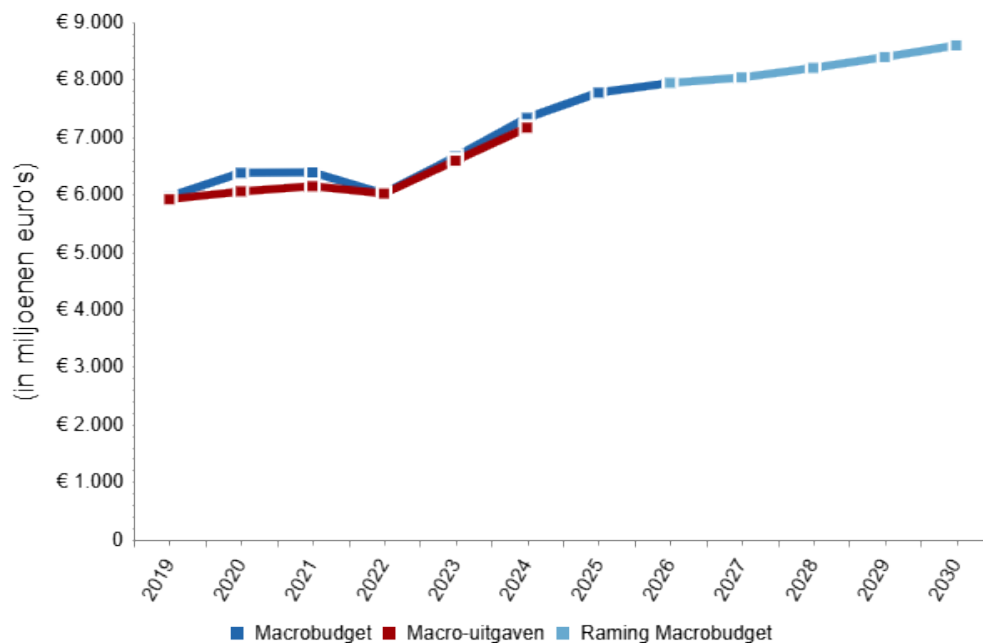
Peildatum:	Gouda		
Huishoudens met lid student (hhstud)	24	20	-4
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	1.578	1.643	65
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	1.181	1.222	41
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	338	345	7
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	147	165	18
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	54	60	6
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hhggz)	285	301	16
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghhggz)	1.317	1.362	45
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	141	154	13
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	1.461	1.509	48
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	44	53	9
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	1.558	1.610	52
Medicijngebruik depressie			

Peildatum:	Gouda		
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	297	326	29
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	1.304	1.337	33
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	1.293	1.337	44
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhzk2024)	309	326	17
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	771	783	12
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	831	880	49

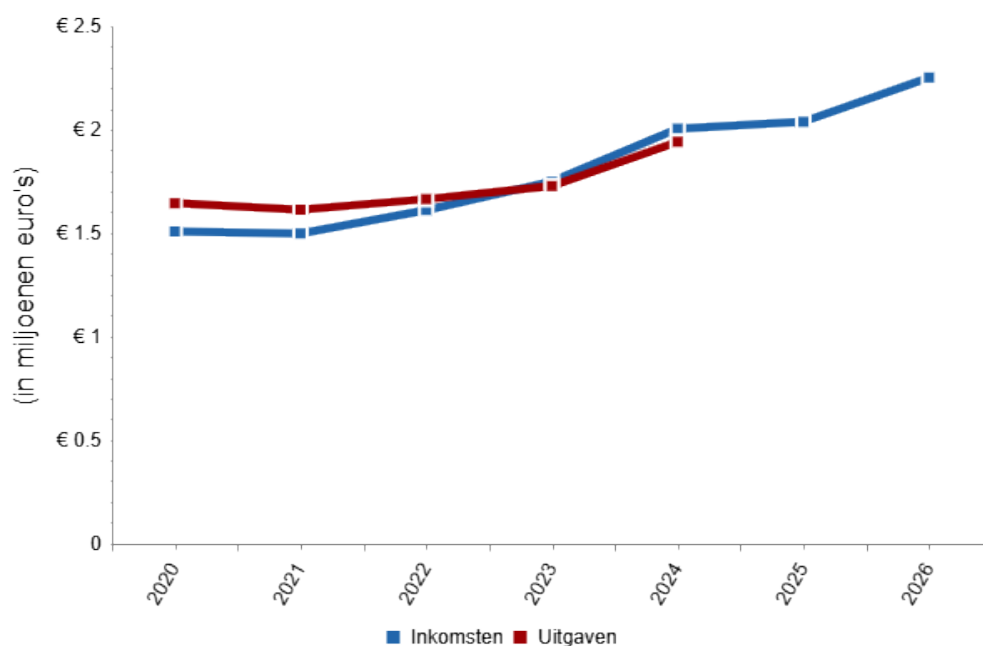
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Montfoort, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Montfoort

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

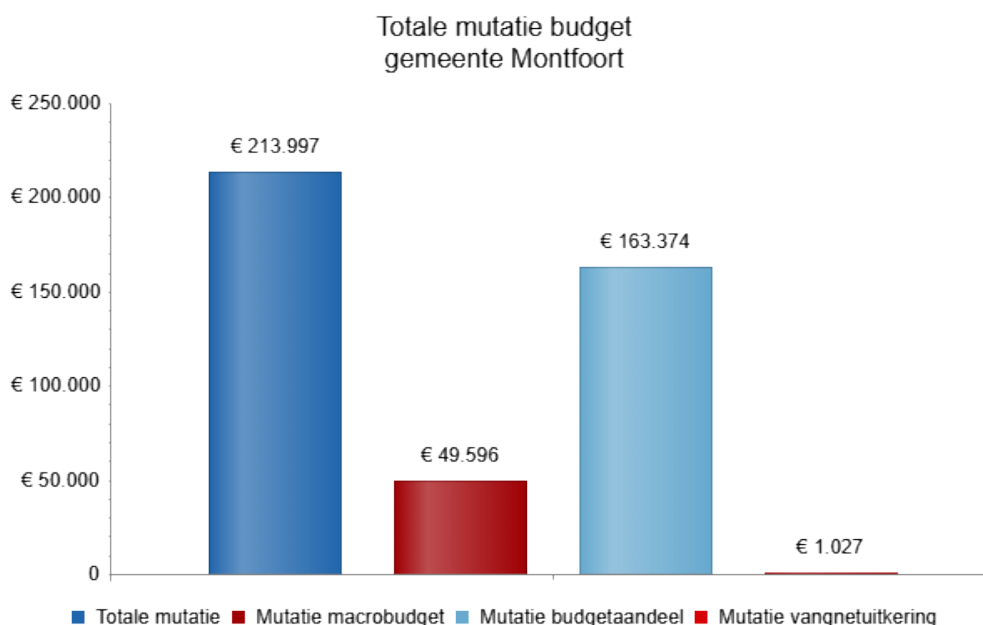
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Montfoort

Wat is er veranderd voor gemeente Montfoort ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgetaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Montfoort is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Montfoort bedraagt € 2.250.965. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Montfoort is € 213.997. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Montfoort uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgetaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Montfoort

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Montfoort	€ 2.036.968	€ 2.250.965	€ 213.997	€ 213.997
Budget Participatiewet	€ 1.772.747	€ 1.966.406	€ 193.658	€ 193.658
Budget Loonkostensubsidies	€ 266.389	€ 285.701	€ 19.312	€ 19.312
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 2.168	-€ 1.141	€ 1.027	€ 1.027
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	€ 166.195.14 6	€ 49.596
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	€ 122.640.22 1	€ 30.284
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	€ 137.117.53 1	€ 33.859
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 26.913
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 6.946
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	-€ 27.461.140	-€ 6.781
Macrovolume IOAW	9.551	8.124	-1.427	-€ 6.994
Gemiddelde prijs IOAW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 213
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	€ 2.652.054	€ 655
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 618
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 37
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 87
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 74
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 13
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	€ 9.978.442	€ 2.464
Macrobudget	€ 600.800.602	€ 644.355.527	€	€ 19.312
Loonkostensubsidies			43.554.925	
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 19.261
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 51

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€ 4.542.712	€ 1.122
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	€ 170.737.858	€ 50.718
Totaal budgetaandeel	0,026 %	0,028 %	0,002 %	€ 163.374
Budgetaandeel Participatiewet	0,025 %	0,027 %	0,002 %	€ 163.374
Budgetaandeel bijstand				€ 157.951
Budgetaandeel IOAW				€ 3.627
Budgetaandeel IOAZ				€ 774
Budgetaandeel Bbz				€ 799
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	0,044 %	0,044 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	0,025 %	0,027 %	0,002 %	-€ 95

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Montfoort

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

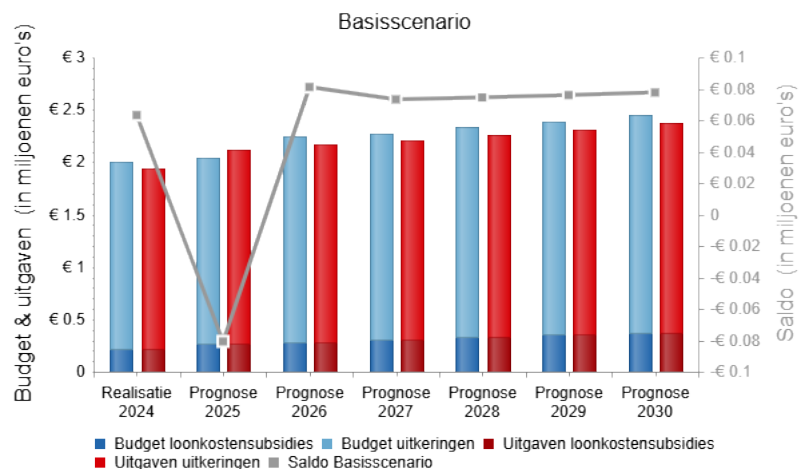
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend.
Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Montfoort gepresenteerd

Basisscenario

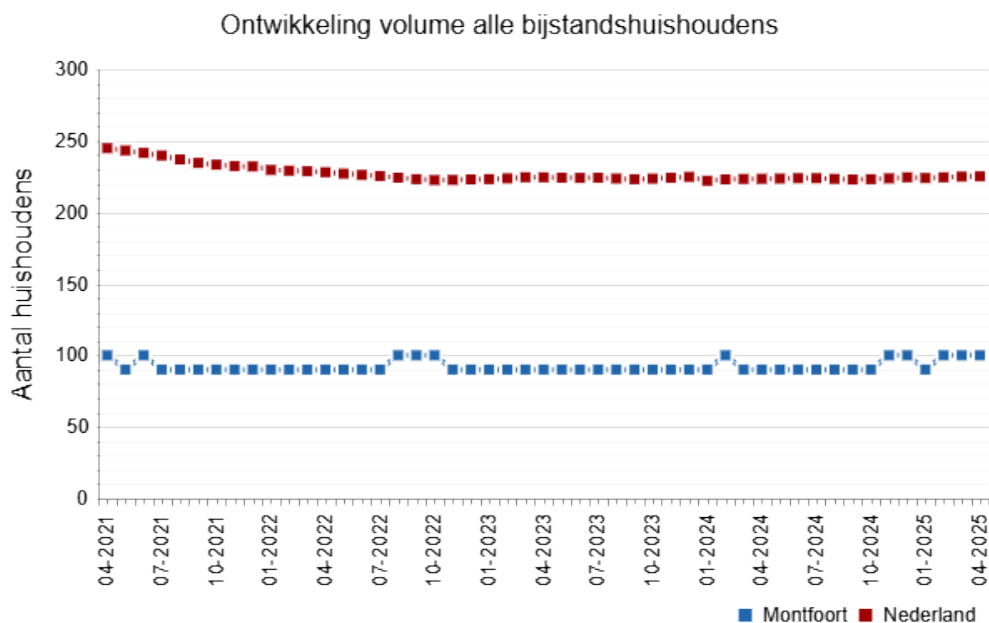
Budget en uitgaven Montfoort	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 2.003.734	€ 2.036.968	€ 2.250.965	€ 2.278.368	€ 2.330.679	€ 2.389.154	€ 2.451.672
Budget uitkeringen	€ 1.780.644	€ 1.770.580	€ 1.965.265	€ 1.966.769	€ 1.998.887	€ 2.037.641	€ 2.080.439
Budget loonkostensubsidies	€ 223.090	€ 266.389	€ 285.701	€ 311.599	€ 331.792	€ 351.513	€ 371.233
Totaal BUIG-uitgaven	€ 1.940.563	€ 2.117.775	€ 2.169.926	€ 2.205.188	€ 2.256.262	€ 2.313.244	€ 2.374.114
Uitgaven uitkeringen	€ 1.722.125	€ 1.851.386	€ 1.884.226	€ 1.893.589	€ 1.924.470	€ 1.961.731	€ 2.002.880
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 218.438	€ 266.389	€ 285.701	€ 311.599	€ 331.792	€ 351.513	€ 371.233
Saldo BUIG	€ 63.171	-€ 80.807	€ 81.039	€ 73.180	€ 74.417	€ 75.910	€ 77.559

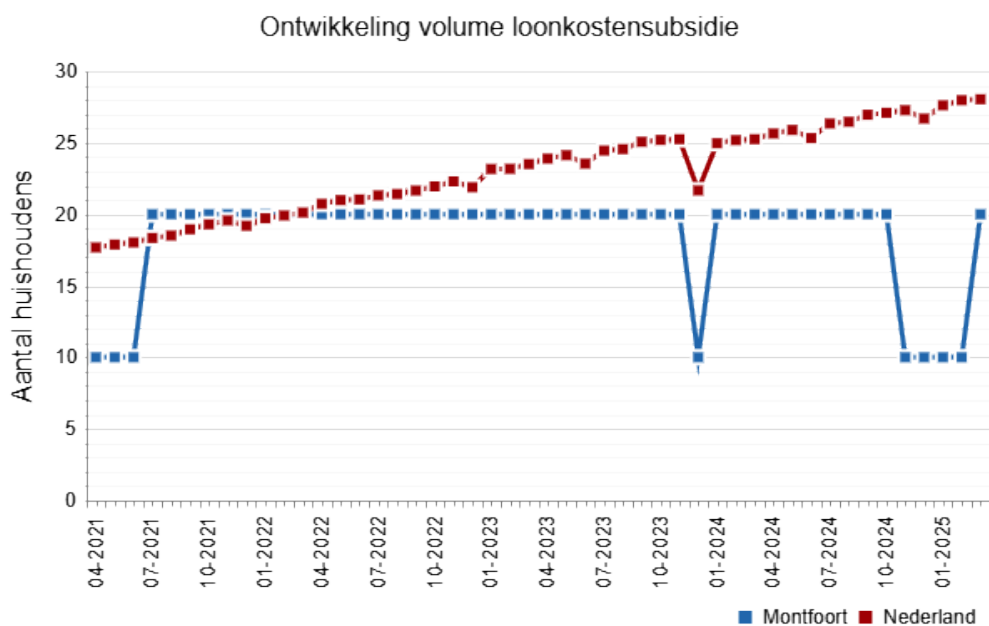
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Montfoort afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Montfoort.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Montfoort is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 89. De realisatie is 98. Dit is een verschil van 9 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Montfoort		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Vershil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	89	98	9
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	28	31	3
Eenouderhuishoudens (eo)	20	20	0
Paar zonder kinderen (paarzk)	-	10	-
Paar met kinderen (paarmk)	23	21	-2
Overige huishoudens (hho2019)	11	16	5
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	75	81	6
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	15	17	2
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	19	27	8
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	41	51	10
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	37	30	-7
Herkomst uitgesplitst			

Peildatum:	Montfoort		
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	-	-	-
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	-	-	-
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	-	-	-
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	-	-	-
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	-	-	-
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	21	25	4
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	-	-	-
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	-	-	-
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	-	-	-
Huishouden met lid van Caribische herkomst	-	-	-

Peildatum:	Montfoort		
(hhcari2024)			
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	-	-	-
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	48	57	9
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	37	38	1
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	-	-	-
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	71	69	-2
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	16	14	-2
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	-	-	-
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	-	-	-

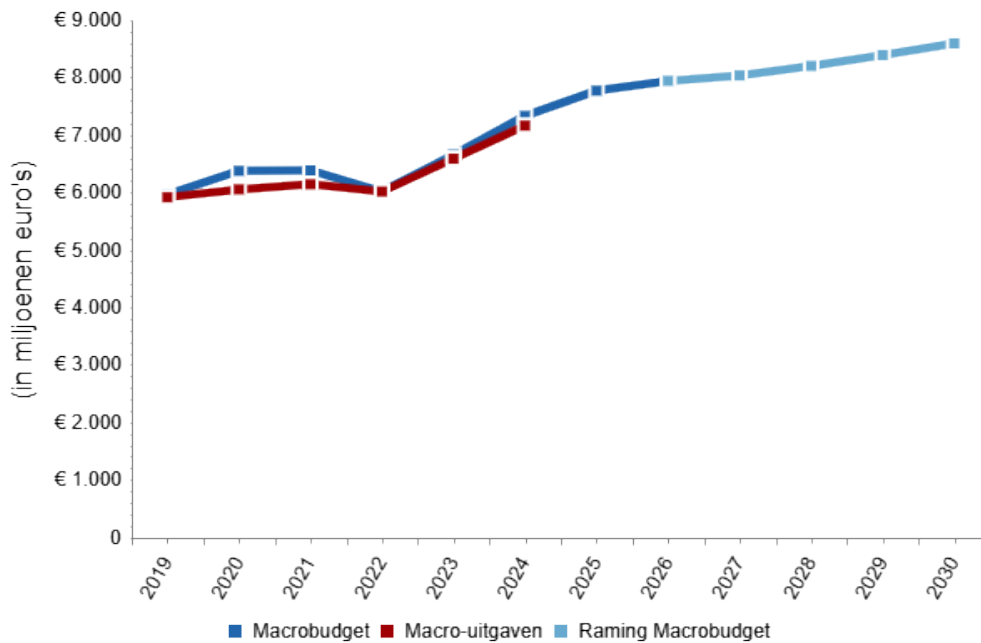
Peildatum:	Montfoort		
Student			
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	-	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	-	-	-
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	70	80	10
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	20	16	-4
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	-	-	-
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	-	-	-
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	16	21	5
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	74	77	3
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	-	-	-
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghpbs)	-	-	-
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	-	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	-	-	-

Peildatum:	Montfoort		
Medicijngebruik depressie			
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	14	19	5
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	75	79	4
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	71	77	6
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	19	21	2
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	47	51	4
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	42	47	5

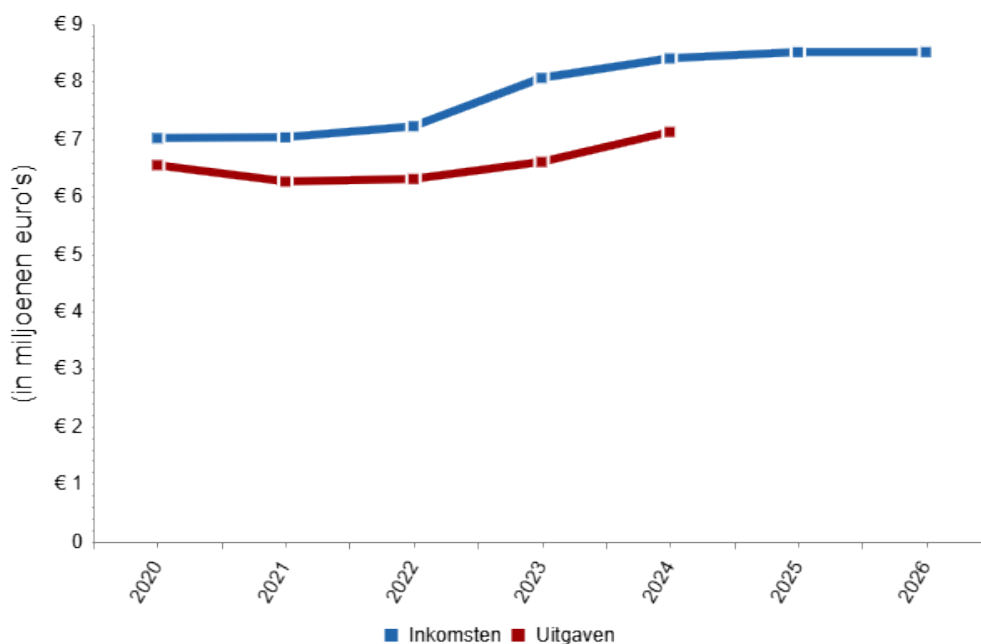
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Schouwen-Duiveland, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Schouwen-Duiveland

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

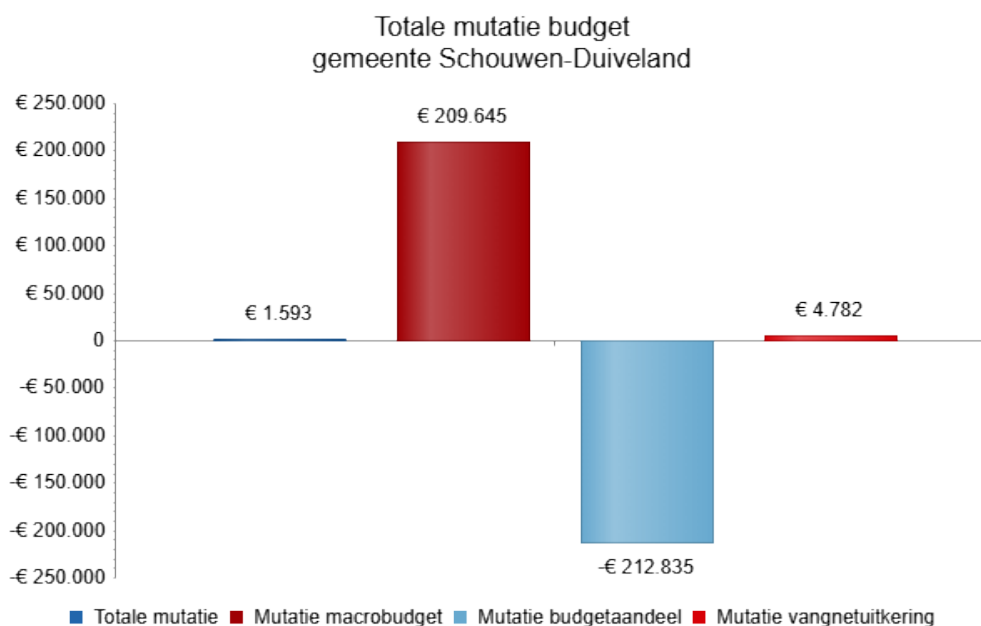
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Schouwen-Duiveland

Wat is er veranderd voor gemeente Schouwen-Duiveland ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgetaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Schouwen-Duiveland is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Schouwen-Duiveland bedraagt € 8.512.012. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Schouwen-Duiveland is € 1.593. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Schouwen-Duiveland uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgetaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Schouwen-Duiveland

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Schouwen-Duiveland	€ 8.510.419	€ 8.512.012	€ 1.593	€ 1.593
Budget Participatiewet	€ 7.362.516	€ 7.275.456	-€ 87.060	-€ 87.060
Budget Loonkostensubsidies	€ 1.156.907	€ 1.240.777	€ 83.870	€ 83.870
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 9.003	-€ 4.221	€ 4.782	€ 4.782
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	€	€ 209.645
			166.195.14	
			6	
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	€	€ 125.775
			122.640.22	
			1	
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	€	€ 140.623
			137.117.53	
			1	
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 111.775
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 28.848
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	-€	-€ 28.163
			27.461.140	
Macrovolume IOAW	9.551	8.124	-1.427	-€ 29.047
Gemiddelde prijs IOAW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 884
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	€	€ 2.720
			2.652.054	
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 2.566
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 154
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 362
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 307
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 55
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	€	€ 10.234
			9.978.442	
Macrobudget	€ 600.800.602	€ 644.355.527	€	€ 83.870
Loonkostensubsidies			43.554.925	
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 83.649

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 221
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€ 4.542.712	€ 4.659
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	€ 170.737.85 8	€ 214.304
Totaal budgetaandeel	0,109 %	0,107 %	-0,002 %	-€ 212.835
Budgetaandeel Participatiewet	0,103 %	0,1 %	-0,003 %	-€ 212.835
Budgetaandeel bijstand				-€ 205.770
Budgetaandeel IOAW				-€ 4.725
Budgetaandeel IOAZ				-€ 1.008
Budgetaandeel Bbz				-€ 1.041
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	0,193 %	0,193 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	0,103 %	0,1 %	-0,003 %	€ 123

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Schouwen-Duiveland

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

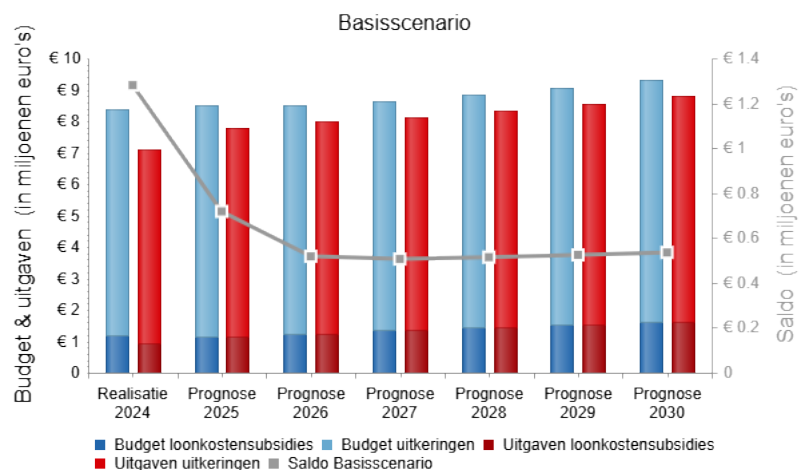
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend.
Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Schouwen-Duiveland gepresenteerd

Basisscenario

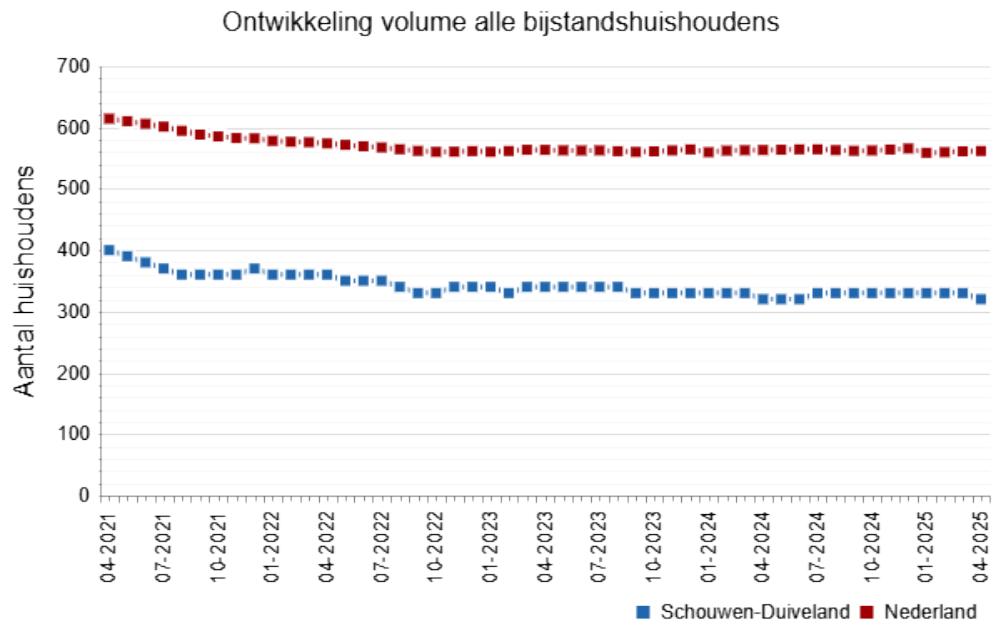
Budget en uitgaven Schouwen-Duiveland	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 8.401.231	€ 8.510.419	€ 8.512.012	€ 8.646.053	€ 8.852.715	€ 9.081.905	€ 9.326.074
Budget uitkeringen	€ 7.197.951	€ 7.353.512	€ 7.271.235	€ 7.292.802	€ 7.411.766	€ 7.555.309	€ 7.713.835
Budget loonkostensubsidies	€ 1.203.280	€ 1.156.907	€ 1.240.777	€ 1.353.250	€ 1.440.948	€ 1.526.596	€ 1.612.239
Totaal BUIG-uitgaven	€ 7.121.071	€ 7.792.614	€ 7.994.186	€ 8.140.220	€ 8.338.600	€ 8.557.797	€ 8.790.929
Uitgaven uitkeringen	€ 6.172.411	€ 6.635.707	€ 6.753.409	€ 6.786.970	€ 6.897.652	€ 7.031.201	€ 7.178.690
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 948.660	€ 1.156.907	€ 1.240.777	€ 1.353.250	€ 1.440.948	€ 1.526.596	€ 1.612.239
Saldo BUIG	€ 1.280.160	€ 717.805	€ 517.826	€ 505.832	€ 514.115	€ 524.108	€ 535.145

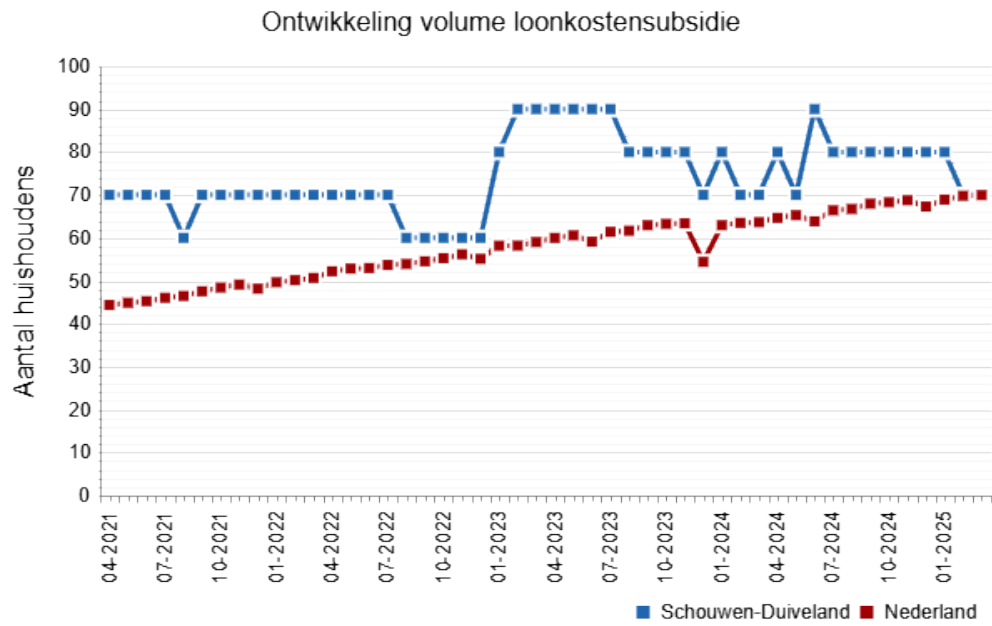
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Schouwen-Duiveland afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Schouwen-Duiveland.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Beschikking

In dit hoofdstuk wordt de opbouw van de nieuwe beschikking van Schouwen-Duiveland uitgewerkt en toegelicht. Daarnaast wordt ook stilgestaan bij de systematiek van het budget.

Berekening BUIG-budget

In Tabel 6 wordt de berekening van het BUIG-budget uitgewerkt. Het voorlopige BUIG-budget voor 2026 voor Schouwen-Duiveland is .

Objectief budget

In Tabel 6 is het objectief berekende budget voor Schouwen-Duiveland weergegeven. De tabel toont in de laatste kolom het objectieve budget voor alle huishoudens samen, en voor de verschillende huishoudtypen. Zo is het totale objectieve budget voor de gemeente € 6.564.739, waarvan € 409.217 voor paren zonder kinderen.

De objectieve budgetten worden bepaald door de het aantal huishoudens per huishoudtype te vermenigvuldigen met de objectief verwachte bijstandskans en het geldende normatieve uitkeringsbedrag (prijs). Zo is in Schouwen-Duiveland het totaal aantal huishoudens¹ 12.402. Dit wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde objectief verwachte kans op bijstand (3), en met het gemiddelde normatieve uitkeringsbedrag (€ 20.730). Tot slot wordt dit bedrag vermenigvuldigd met de 'correctiefactor', dat onder meer corrigeert voor (verwachte) deeltijduitkeringen. Dezelfde berekening kan per huishoudtype worden uitgevoerd om zo de objectief voorspelde budget voor het desbetreffende huishoudtype te krijgen.

¹ Tussen 18 jaar en de AOW leeftijd

Tabel 6: Overzicht objectief budget

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Totaal						
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	12.402	3 %	370	€ 20.730	0,86	€ 6.564.739
Huishoudsamenstelling						
Alleenstaande (alleen)	3.016	6,2 %	188	€ 20.572	0,89	€ 3.427.756
Eenouderhuishoudens (eo)	818	10 %	82	€ 20.179	0,87	€ 1.439.058
Paar zonder kinderen (paarzk)	2.590	0,8 %	20	€ 27.480	0,73	€ 409.217
Paar met kinderen (paarmk)	3.469	1,3 %	46	€ 26.030	0,8	€ 959.509
Overige huishoudens (hho2019)	2.509	1,3 %	33	€ 11.503	0,86	€ 329.199
Woningsituatie						
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	2.461	12,7 %	312	€ 20.649	0,86	€ 5.540.593
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	9.941	0,6 %	59	€ 21.159	0,83	€ 1.024.146
Leeftijdssamenstelling						
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	3.325	2 %	65	€ 16.973	0,88	€ 974.910
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	4.775	2,9 %	138	€ 21.910	0,85	€ 2.560.279
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	5.337	3,5 %	187	€ 21.793	0,85	€ 3.459.339
Herkomst uitgesplitst						
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Turkse herkomst	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhturk) Huishouden met lid van Surinaamse herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhsuri) Huishouden met lid van Afghaanse herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhafgh) Huishouden met lid van Irakese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhirak) Huishouden met lid van Syrische herkomst	101	42,6 %	43	€ 21.363	0,87	€ 795.739
(hhsyri) Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-	-	1	-
(hhghan) Huishouden met lid van Ghanese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhsomaerit) Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhoafri2018) Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst	156	15,5 %	24	€ 20.441	0,89	€ 440.594
(hhindia) Huishouden met lid van Indiase herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhchina) Huishouden met lid van Chinese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhiran) Huishouden met lid van Iraanse herkomst	-	-	-	-	1	-
<u>Huishouden met lid van Caribische herkomst</u>	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhcari2024)						
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	903	2,4 %	22	€ 21.364	0,84	€ 391.814
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-	-	1	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)						
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	1.014	11,1 %	112	€ 20.965	0,87	€ 2.055.198
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	10.201	2,2 %	226	€ 20.582	0,85	€ 3.938.622
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	1.219	2,7 %	32	€ 21.009	0,85	€ 577.794
Human Capital Index						
Huishoudens met lid HCI laag (hhhci)	3.458	8,8 %	303	€ 20.777	0,86	€ 5.383.603
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	9.962	0,6 %	61	€ 23.080	0,81	€ 1.133.063
(V)SO/PrO						
Huishouden met lid met (V)SO/PrO (hhvsopro)	189	6,2 %	12	€ 16.171	0,85	€ 160.985
Huishouden zonder lid met (V)SO/PrO (ghhvsopro)	12.213	2,9 %	358	€ 20.878	0,86	€ 6.403.754

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Student						
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	-	-	-	1	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	11.199	3,2 %	362	€ 21.009	0,86	€ 6.516.431
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen						
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	11.359	2,4 %	276	€ 20.888	0,85	€ 4.935.477
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	1.874	4,2 %	78	€ 21.591	0,85	€ 1.425.763
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	539	5,5 %	30	€ 21.334	0,82	€ 524.314
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	134	8 %	11	€ 21.853	0,81	€ 190.061
GGZ gebruik						
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	934	6,7 %	62	€ 20.896	0,85	€ 1.104.171
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	11.468	2,7 %	308	€ 20.696	0,86	€ 5.460.568
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis						
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	331	11,2 %	37	€ 20.756	0,84	€ 645.270
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	12.071	2,8 %	333	€ 20.727	0,86	€ 5.919.469
Medicijngebruik verslaving						
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	-	-	-	1	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
<i>(ghhversl)</i>						
Medicijngebruik depressie						
Huishoudens met lid medicijnen depressie	1.279	5,5 %	71	€ 21.422	0,84	€ 1.268.286
<i>(hhdep)</i>						
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie	11.123	2,7 %	300	€ 20.567	0,86	€ 5.296.453
<i>(ghhdep)</i>						
Zorgkosten						
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro <i>(hhhzk2024)</i>	11.032	2,7 %	302	€ 20.580	0,86	€ 5.349.613
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro <i>(hhhzk2024)</i>	1.370	5 %	68	€ 21.394	0,83	€ 1.215.126
Gezondheidsproblematiek						
Huishouden zonder gezondheidsproblemen	8.380	2,2 %	187	€ 20.161	0,87	€ 3.255.399
<i>(ghhprobleemgezond24)</i>						
hhprobleemgezond2024	4.022	4,6 %	183	€ 21.308	0,85	€ 3.309.340
<i>(hhprobleemgezond2024)</i>						
Geselecteerde kenmerken						

7. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Schouwen-Duiveland is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 370. De realisatie is 344. Dit is een verschil van 26 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Schouwen-Duiveland		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Vershil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	370	344	-26
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	188	179	-9
Eenouderhuishoudens (eo)	82	70	-12
Paar zonder kinderen (paarzk)	20	10	-10
Paar met kinderen (paarmk)	46	49	3
Overige huishoudens (hho2019)	33	36	3
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	312	298	-14
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	59	46	-13
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	65	68	3
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	138	136	-2
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	187	167	-20
Herkomst uitgesplitst			

Peildatum:	Schouwen-Duiveland		
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	-	-	-
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	-	-	-
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	-	-	-
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	-	-	-
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	-	-	-
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	43	54	11
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	-	11	-
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	24	25	1
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	-	-	-
Huishouden met lid van Caribische herkomst	-	-	-

Peildatum:	Schouwen-Duiveland		
(hhcari2024)			
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	22	22	0
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	112	115	3
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	226	194	-32
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	32	35	3
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	303	266	-37
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	61	48	-13
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	12	11	-1
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	358	333	-25

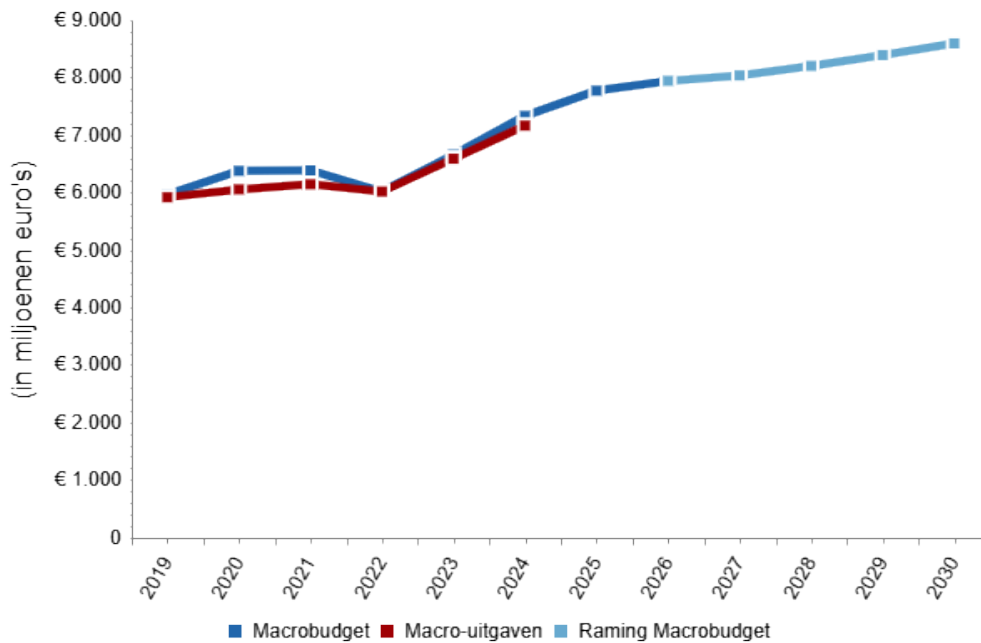
Peildatum:	Schouwen-Duiveland		
Student			
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	17	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	362	327	-35
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	276	252	-24
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	78	80	2
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	30	25	-5
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	11	10	-1
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	62	56	-6
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	308	288	-20
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	37	42	5
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghpbs)	333	302	-31
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	-	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	-	-	-

Peildatum:	Schouwen-Duiveland		
Medicijngebruik depressie			
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	71	73	2
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	300	271	-29
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	302	286	-16
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	68	58	-10
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	187	169	-18
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	183	175	-8

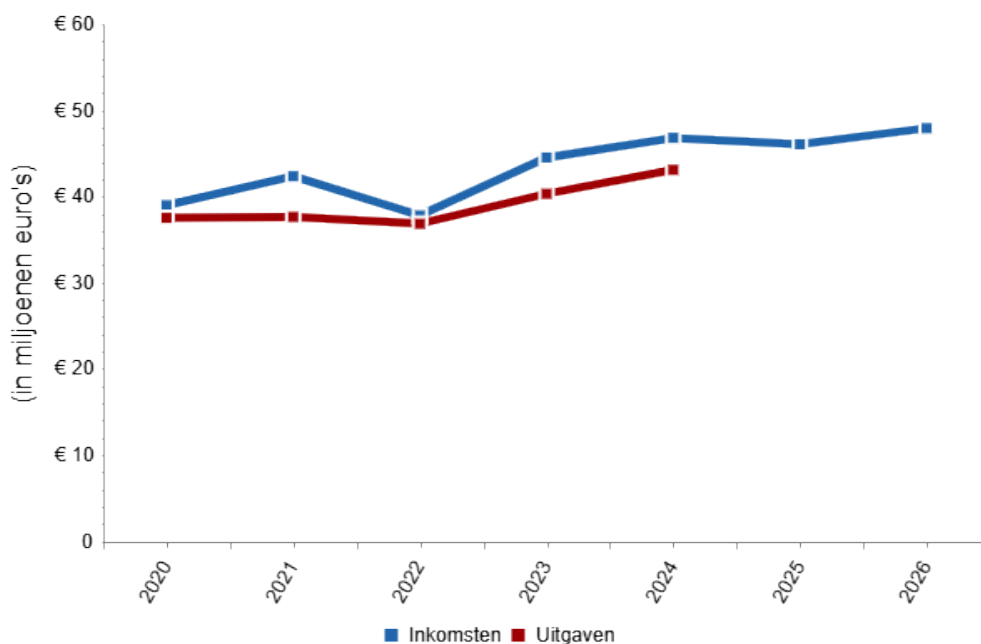
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Sittard-Geleen, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Sittard-Geleen

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

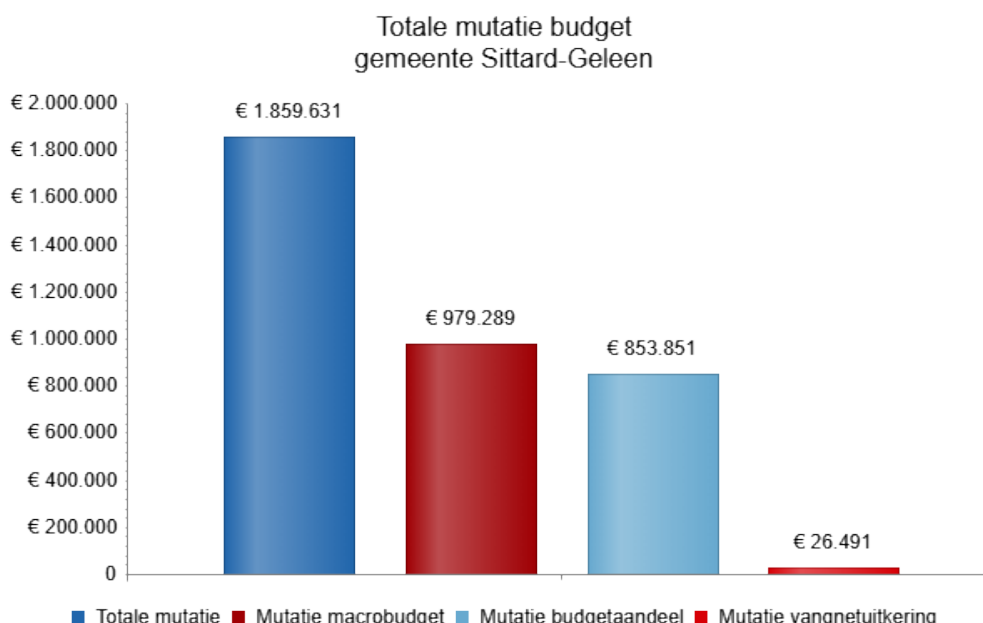
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Sittard-Geleen

Wat is er veranderd voor gemeente Sittard-Geleen ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgettaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Sittard-Geleen is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Sittard-Geleen bedraagt € 47.914.084. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Sittard-Geleen is € 1.859.631. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Sittard-Geleen uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgettaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Sittard-Geleen

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Sittard-Geleen	€ 46.054.453	€ 47.914.084	€ 1.859.631	€ 1.859.631
Budget Participatiewet	€ 42.648.120	€ 44.230.537	€ 1.582.417	€ 1.582.417
Budget Loonkostensubsidies	€ 3.458.486	€ 3.709.209	€ 250.722	€ 250.722
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 52.153	-€ 25.662	€ 26.491	€ 26.491
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	€ 166.195.146	€ 979.289
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	€ 122.640.221	€ 728.567
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	€ 137.117.531	€ 814.572
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 647.466
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 167.106
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	-€ 27.461.140	-€ 163.138
Macrovolume IAOW	9.551	8.124	-1.427	-€ 168.256
Gemiddelde prijs IAOW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 5.118
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	€ 2.652.054	€ 15.755
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 14.865
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 890
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 2.099
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 1.780
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 319
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	€ 9.978.442	€ 59.279
Macrobudget	€ 600.800.602	€ 644.355.527	€ 43.554.925	€ 250.722

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Loonkostensubsidies			43.554.925	
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 250.061
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 661
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€ 4.542.712	€ 26.987
			€	
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	170.737.85	€ 1.006.276
			8	
Totaal budgetaandeel	0,592 %	0,603 %	0,011 %	€ 853.851
Budgetaandeel Participatiewet	0,594 %	0,606 %	0,012 %	€ 853.851
Budgetaandeel bijstand				€ 825.506
Budgetaandeel IOAW				€ 18.956
Budgetaandeel IOAZ				€ 4.044
Budgetaandeel Bbz				€ 4.177
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	0,576 %	0,576 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	0,594 %	0,606 %	0,012 %	-€ 495

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Sittard-Geleen

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

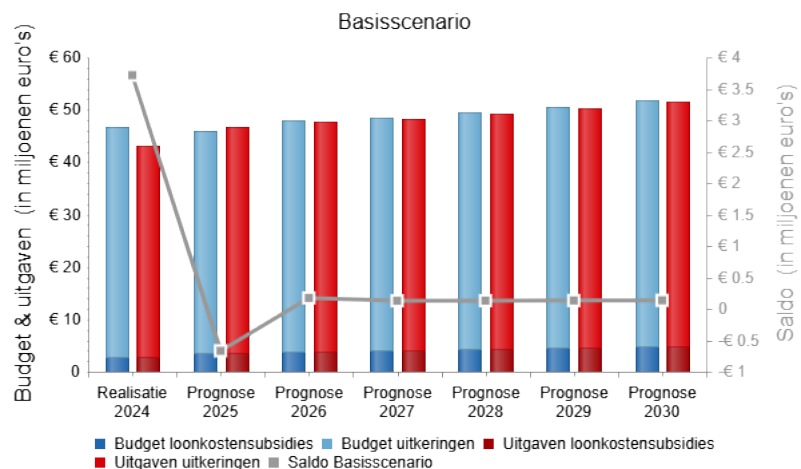
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend.
Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Sittard-Geleen gepresenteerd

Basisscenario

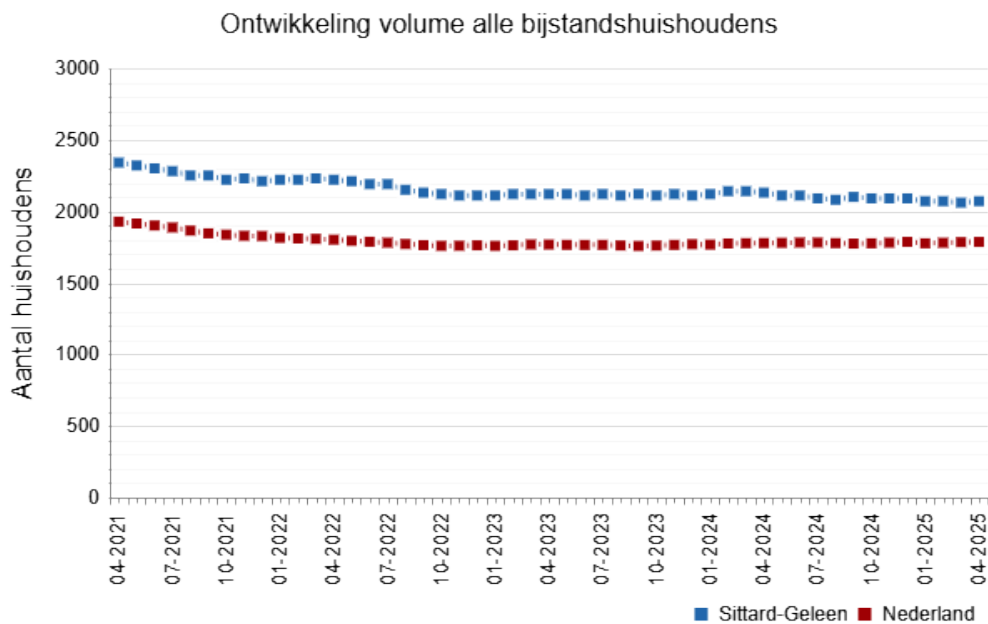
Budget en uitgaven Sittard-Geleen	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 46.794.662	€ 46.054.453	€ 47.914.084	€ 48.423.231	€ 49.409.118	€ 50.538.403	€ 51.758.822
Budget uitkeringen	€ 44.016.884	€ 42.595.966	€ 44.204.875	€ 44.377.790	€ 45.101.511	€ 45.974.760	€ 46.939.154
Budget loonkostensubsidies	€ 2.777.778	€ 3.458.486	€ 3.709.209	€ 4.045.441	€ 4.307.607	€ 4.563.643	€ 4.819.668
Totaal BUIG-uitgaven	€ 43.080.510	€ 46.723.772	€ 47.741.920	€ 48.296.972	€ 49.280.790	€ 50.407.579	€ 51.625.240
Uitgaven uitkeringen	€ 40.244.562	€ 43.265.285	€ 44.032.711	€ 44.251.531	€ 44.973.183	€ 45.843.935	€ 46.805.573
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 2.835.948	€ 3.458.486	€ 3.709.209	€ 4.045.441	€ 4.307.607	€ 4.563.643	€ 4.819.668
Saldo BUIG	€ 3.714.152	-€ 669.319	€ 172.164	€ 126.259	€ 128.328	€ 130.824	€ 133.582

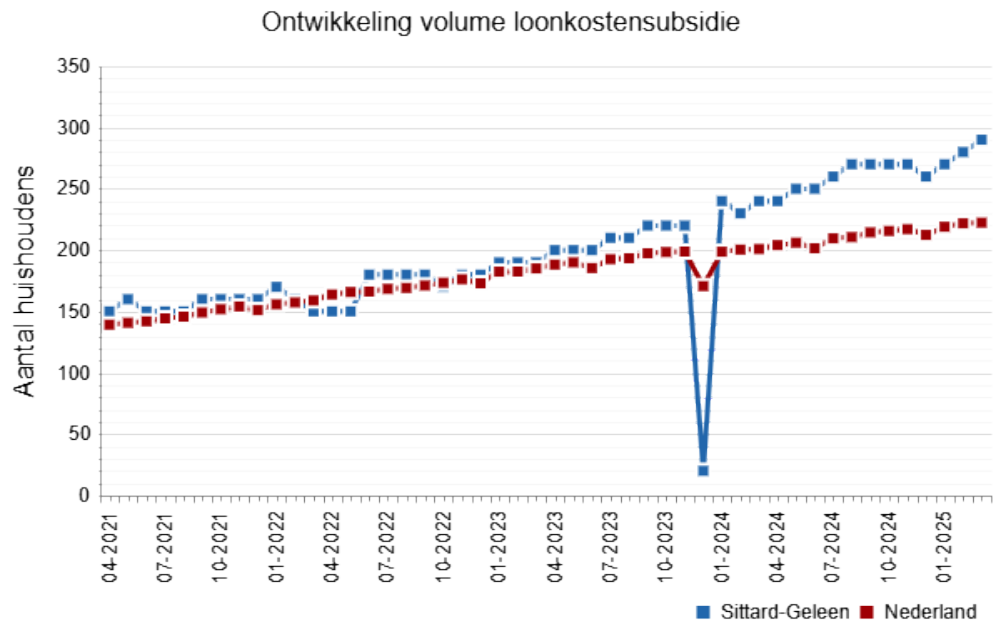
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Sittard-Geleen afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Sittard-Geleen.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Beschikking

In dit hoofdstuk wordt de opbouw van de nieuwe beschikking van Sittard-Geleen uitgewerkt en toegelicht. Daarnaast wordt ook stilgestaan bij de systematiek van het budget.

Berekening BUIG-budget

In Tabel 6 **Error! Reference source not found.** wordt de berekening van het BUIG-budget uitgewerkt. Het voorlopige BUIG-budget voor 2026 voor Sittard-Geleen is .

Objectief budget

In Tabel 6 is het objectief berekende budget voor Sittard-Geleen weergegeven. De tabel toont in de laatste kolom het objectieve budget voor alle huishoudens samen, en voor de verschillende huishoudtypen. Zo is het totale objectieve budget voor de gemeente € 38.656.943, waarvan € 2.938.122 voor paren zonder kinderen.

De objectieve budgetten worden bepaald door de het aantal huishoudens per huishoudtype te vermenigvuldigen met de objectief verwachte bijstandskans en het geldende normatieve uitkeringsbedrag (prijs). Zo is in Sittard-Geleen het totaal aantal huishoudens¹ 38.203. Dit wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde objectief verwachte kans op bijstand (5,7), en met het gemiddelde normatieve uitkeringsbedrag (€ 20.756). Tot slot wordt dit bedrag vermenigvuldigd met de 'correctiefactor', dat onder meer corrigeert voor (verwachte) deeltijduitkeringen. Dezelfde berekening kan per huishoudtype worden uitgevoerd om zo de objectief voorspelde budget voor het desbetreffende huishoudtype te krijgen.

¹ Tussen 18 jaar en de AOW leeftijd

Tabel 6: Overzicht objectief budget

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Totaal						
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	38.203	5,7 %	2.165	€ 20.756	0,86	€ 38.656.943
Huishoudsamenstelling						
Alleenstaande (alleen)	12.405	10 %	1.244	€ 20.285	0,89	€ 22.455.609
Eenouderhuishoudens (eo)	3.010	13,6 %	409	€ 20.107	0,86	€ 7.074.443
Paar zonder kinderen (paarzk)	7.253	2 %	142	€ 27.499	0,75	€ 2.938.122
Paar met kinderen (paarmk)	8.678	2,3 %	202	€ 27.170	0,8	€ 4.401.099
Overige huishoudens (hho2019)	6.857	2,5 %	168	€ 12.400	0,86	€ 1.787.670
Woningsituatie						
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	8.939	19,2 %	1.718	€ 20.707	0,86	€ 30.672.368
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	29.264	1,5 %	447	€ 20.941	0,85	€ 7.984.575
Leeftijdssamenstelling						
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	10.890	3,9 %	423	€ 17.405	0,88	€ 6.486.527
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	15.227	5,3 %	810	€ 22.017	0,85	€ 15.122.873
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	14.780	6,9 %	1.023	€ 21.793	0,86	€ 19.067.159
Herkomst uitgesplitst						
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	950	13,6 %	130	€ 20.638	0,86	€ 2.290.635
Huishouden met lid van Turkse herkomst	305	9,3 %	28	€ 21.922	0,87	€ 537.680

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhturk)						
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	228	7,9 %	18	€ 20.692	0,88	€ 327.204
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	123	23,1 %	28	€ 20.875	0,9	€ 537.076
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	156	26,8 %	42	€ 20.992	0,89	€ 784.501
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	415	47,7 %	198	€ 21.433	0,89	€ 3.761.441
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	333	9,2 %	31	€ 21.183	0,85	€ 554.589
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	191	36,8 %	70	€ 20.578	0,89	€ 1.291.473
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	648	17,5 %	113	€ 21.730	0,87	€ 2.154.042
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	133	20,2 %	27	€ 20.873	0,89	€ 496.829
Huishouden met lid van Caribische herkomst	308	10,5 %	32	€ 21.035	0,87	€ 595.124

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhcari2024)						
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	530	4 %	21	€ 20.967	0,85	€ 377.898
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	2.022	7,1 %	143	€ 21.737	0,85	€ 2.635.716
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	5.213	3,9 %	202	€ 21.538	0,85	€ 3.711.902
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	594	4,7 %	28	€ 21.880	0,86	€ 524.974
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)						
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	6.239	13,6 %	847	€ 21.105	0,87	€ 15.620.748
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	26.136	4,1 %	1.067	€ 20.348	0,85	€ 18.428.597
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	6.091	4,3 %	259	€ 21.499	0,86	€ 4.767.280
Human Capital Index						
Huishoudens met lid HCI laag (hhhci)	12.580	14,6 %	1.837	€ 20.812	0,86	€ 32.834.335
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	28.046	1 %	272	€ 22.819	0,82	€ 5.092.808
(V)SO/PrO						
Huishouden met lid met (V)SO/PrO (hhvsopro)	953	13 %	124	€ 16.060	0,87	€ 1.724.950
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	37.250	5,5 %	2.041	€ 21.040	0,86	€ 36.931.992

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Student						
Huishoudens met lid student (hhstud)	4.276	0,8 %	36	€ 3.624	0,84	€ 108.584
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	33.927	6,3 %	2.130	€ 21.041	0,86	€ 38.548.356
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen						
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	33.898	4,7 %	1.594	€ 20.763	0,86	€ 28.608.061
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	6.007	7,3 %	439	€ 21.966	0,84	€ 8.117.337
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	2.097	9,8 %	206	€ 21.959	0,81	€ 3.684.047
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	589	11,2 %	66	€ 22.699	0,78	€ 1.173.733
GGZ gebruik						
Huishoudens met GGZ gebruik (hhggz)	4.645	9,1 %	423	€ 20.837	0,84	€ 7.417.471
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghhggz)	33.558	5,2 %	1.742	€ 20.736	0,87	€ 31.239.472
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis						
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	1.597	15 %	240	€ 20.783	0,82	€ 4.064.127
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	36.606	5,3 %	1.925	€ 20.752	0,87	€ 34.592.814
Medicijngebruik verslaving						
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	273	16,5 %	45	€ 21.519	0,85	€ 827.488
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving	37.930	5,6 %	2.120	€ 20.739	0,86	€ 37.829.454

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
<i>(ghhversl)</i>						
Medicijngebruik depressie						
Huishoudens met lid medicijnen depressie <i>(hhdep)</i>	4.188	9 %	375	€ 21.424	0,82	€ 6.581.977
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie <i>(ghhdep)</i>	34.015	5,3 %	1.790	€ 20.616	0,87	€ 32.074.965
Zorgkosten						
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro <i>(hhhzk2024)</i>	32.481	5,1 %	1.671	€ 20.566	0,87	€ 29.966.822
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro <i>(hhhzk2024)</i>	5.722	8,6 %	494	€ 21.398	0,82	€ 8.690.122
Gezondheidsproblematiek						
Huishouden zonder gezondheidsproblemen <i>(ghhprobleemgezond24)</i>	23.937	4,2 %	1.012	€ 20.121	0,88	€ 17.914.287
hhprobleemgezond2024 <i>(hhprobleemgezond2024)</i>	14.266	8,1 %	1.153	€ 21.312	0,84	€ 20.742.657
Geselecteerde kenmerken						

7. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Sittard-Geleen is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 2.165. De realisatie is 2.126. Dit is een verschil van 39 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Sittard-Geleen		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Vershil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	2.165	2.126	-39
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	1.244	1.210	-34
Eenouderhuishoudens (eo)	409	402	-7
Paar zonder kinderen (paarzk)	142	146	4
Paar met kinderen (paarmk)	202	208	6
Overige huishoudens (hho2019)	168	160	-8
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	1.718	1.694	-24
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	447	432	-15
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	423	376	-47
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	810	824	14
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	1.023	1.048	25
Herkomst uitgesplitst			
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst	130	117	-13

Peildatum:	Sittard-Geleen		
(hhmarok)			
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	28	28	0
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	18	17	-1
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	28	30	2
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	42	37	-5
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	198	201	3
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	31	31	0
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	70	61	-9
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	113	107	-6
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	27	21	-6
Huishouden met lid van Caribische herkomst (hhcari2024)	32	32	0

Peildatum:	Sittard-Geleen		
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	21	18	-3
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	143	141	-2
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	202	240	38
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	28	35	7
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	847	804	-43
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	1.067	1.026	-41
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	259	303	44
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	1.837	1.758	-79
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	272	251	-21
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	124	101	-23
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	2.041	2.025	-16
Student			

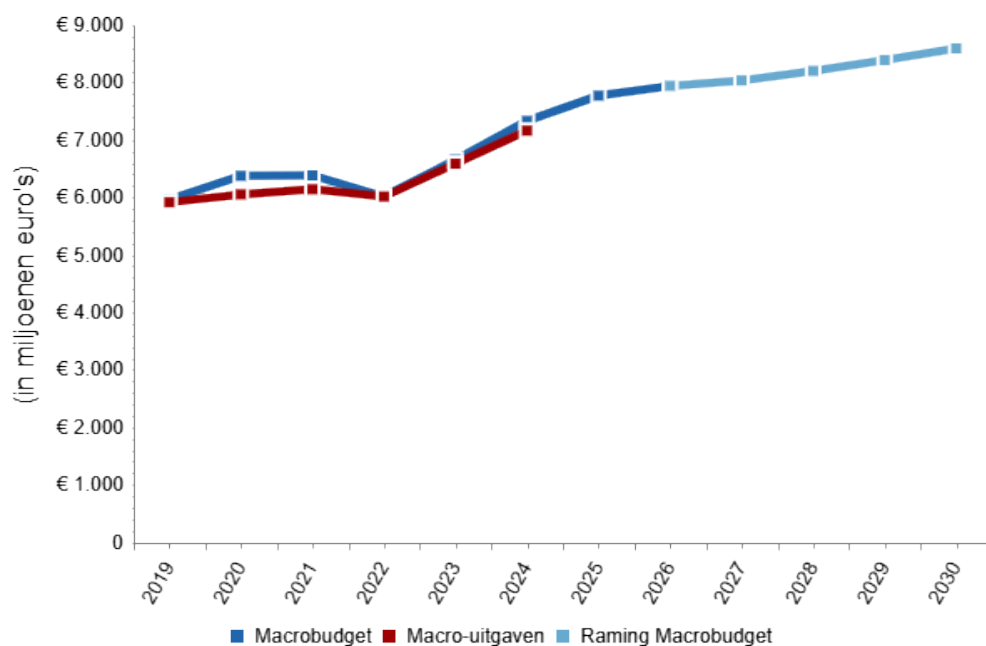
Peildatum:	Sittard-Geleen		
Huishoudens met lid student (hhstud)	36	13	-23
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	2.130	2.113	-17
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	1.594	1.551	-43
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	439	445	6
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	206	215	9
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	66	70	4
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hhggz)	423	398	-25
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghhggz)	1.742	1.728	-14
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	240	224	-16
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	1.925	1.902	-23
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	45	50	5
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	2.120	2.076	-44
Medicijngebruik depressie			

Peildatum:	Sittard-Geleen		
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	375	364	-11
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	1.790	1.762	-28
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	1.671	1.669	-2
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhzk2024)	494	457	-37
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	1.012	998	-14
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	1.153	1.128	-25

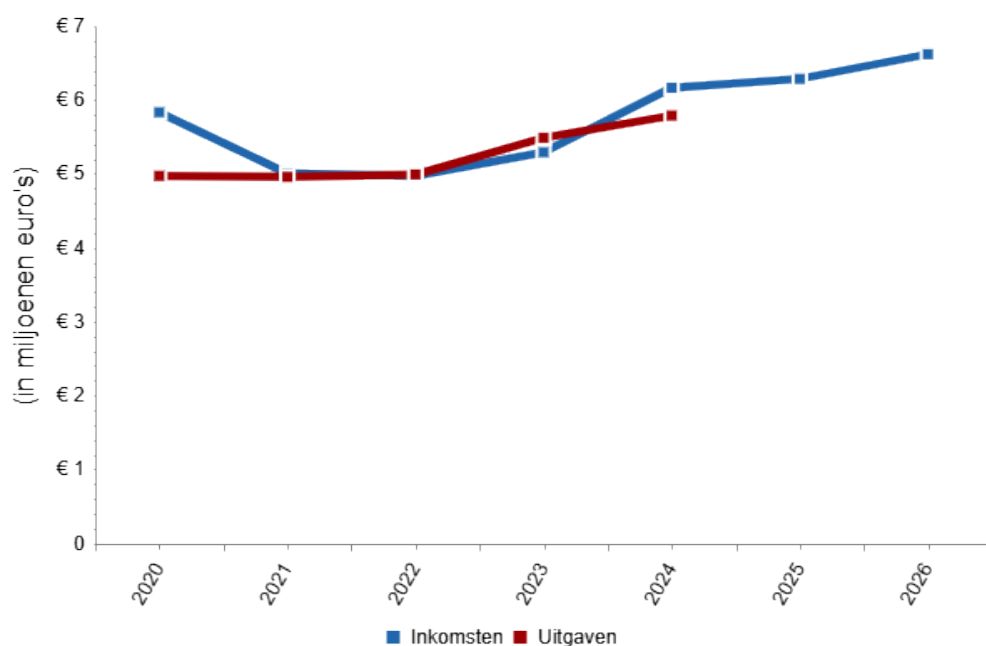
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Steenberg, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Steenberg

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

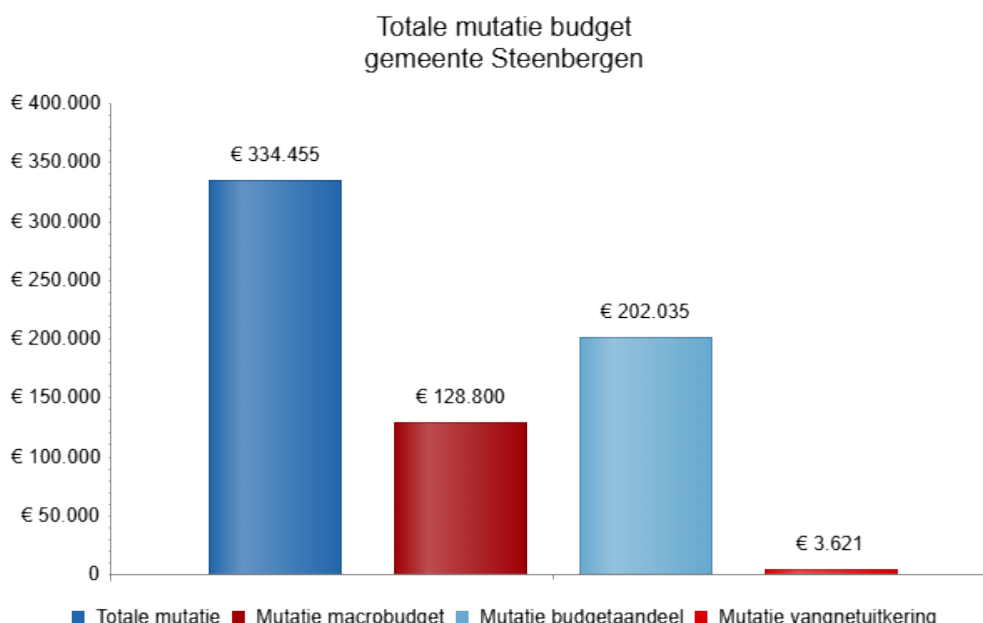
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Steenbergen

Wat is er veranderd voor gemeente Steenbergen ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgettaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Steenbergen is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Steenbergen bedraagt € 6.619.109. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Steenbergen is € 334.455. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Steenbergen uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgettaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Steenberg

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Steenberg	€ 6.284.653	€ 6.619.109	€ 334.455	€ 334.455
Budget Participatiewet	€ 5.907.216	€ 6.210.165	€ 302.949	€ 302.949
Budget Loonkostensubsidies	€ 384.661	€ 412.547	€ 27.886	€ 27.886
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 7.224	-€ 3.603	€ 3.621	€ 3.621
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	€ 166.195.14 6	€ 128.800
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	€ 122.640.22 1	€ 100.914
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	€ 137.117.53 1	€ 112.827
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 89.681
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 23.146
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	-€ 27.461.140	-€ 22.596
Macrovolume IOAW	9.551	8.124	-1.427	-€ 23.305
Gemiddelde prijs IOAW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 709
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	€ 2.652.054	€ 2.182
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 2.059
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 123
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 291
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 247
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 44
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	€ 9.978.442	€ 8.211
Macrobudget	€ 600.800.602	€ 644.355.527	€	€ 27.886
Loonkostensubsidies			43.554.925	
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 27.812

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 74
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€ 4.542.712	€ 3.738
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	€ 170.737.85 8	€ 132.538
Totaal budgetaandeel	0,081 %	0,083 %	0,003 %	€ 202.035
Budgetaandeel Participatiewet	0,082 %	0,085 %	0,003 %	€ 202.035
Budgetaandeel bijstand				€ 195.328
Budgetaandeel IOAW				€ 4.485
Budgetaandeel IOAZ				€ 957
Budgetaandeel Bbz				€ 988
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	0,064 %	0,064 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	0,082 %	0,085 %	0,003 %	-€ 117

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Steenbergen

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

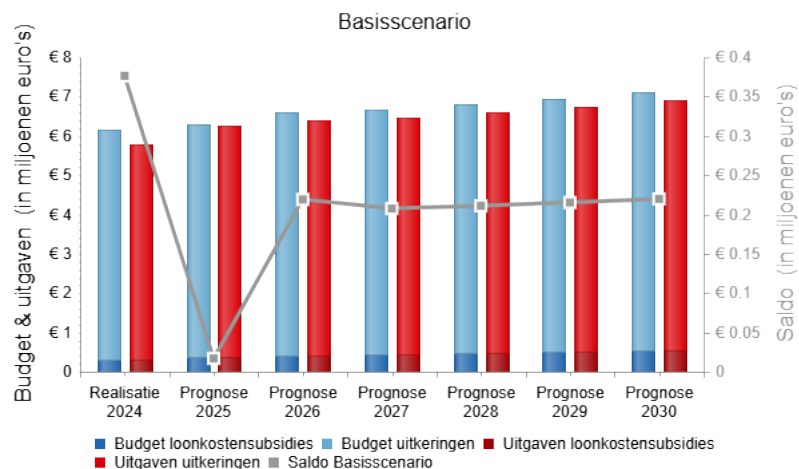
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend. Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Steenbergem gepresenteerd

Basisscenario

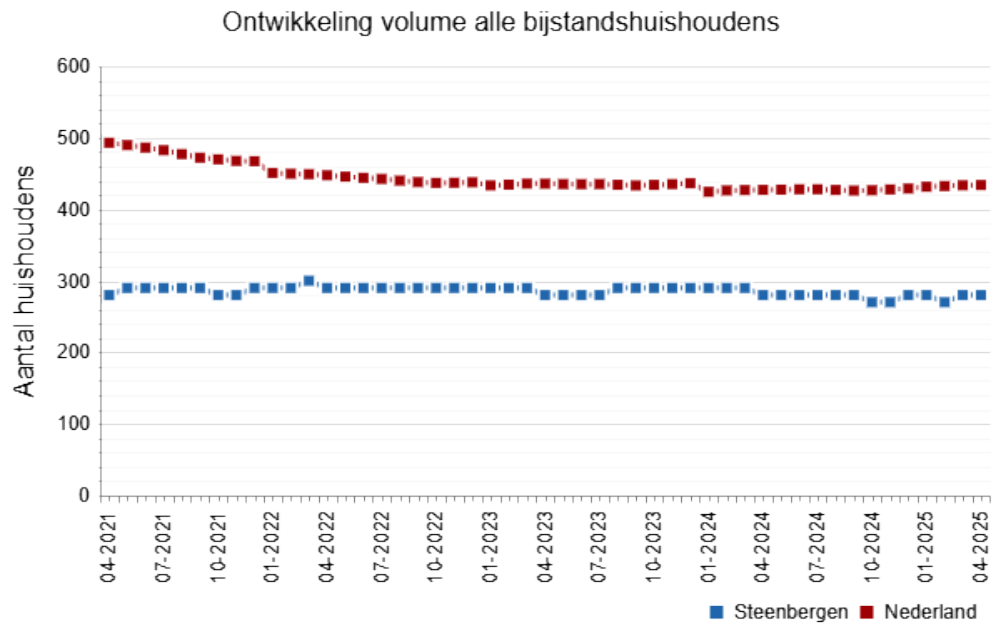
Budget en uitgaven Steenbergem	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 6.164.196	€ 6.284.653	€ 6.619.109	€ 6.674.770	€ 6.805.528	€ 6.956.596	€ 7.120.459
Budget uitkeringen	€ 5.855.886	€ 5.899.992	€ 6.206.562	€ 6.224.826	€ 6.326.426	€ 6.449.017	€ 6.584.404
Budget loonkostensubsidies	€ 308.311	€ 384.661	€ 412.547	€ 449.944	€ 479.103	€ 507.579	€ 536.055
Totaal BUIG-uitgaven	€ 5.787.907	€ 6.267.907	€ 6.400.149	€ 6.467.300	€ 6.594.590	€ 6.741.472	€ 6.900.712
Uitgaven uitkeringen	€ 5.472.486	€ 5.883.246	€ 5.987.601	€ 6.017.357	€ 6.115.487	€ 6.233.893	€ 6.364.657
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 315.421	€ 384.661	€ 412.547	€ 449.944	€ 479.103	€ 507.579	€ 536.055
Saldo BUIG	€ 376.289	€ 16.746	€ 218.960	€ 207.469	€ 210.938	€ 215.124	€ 219.746

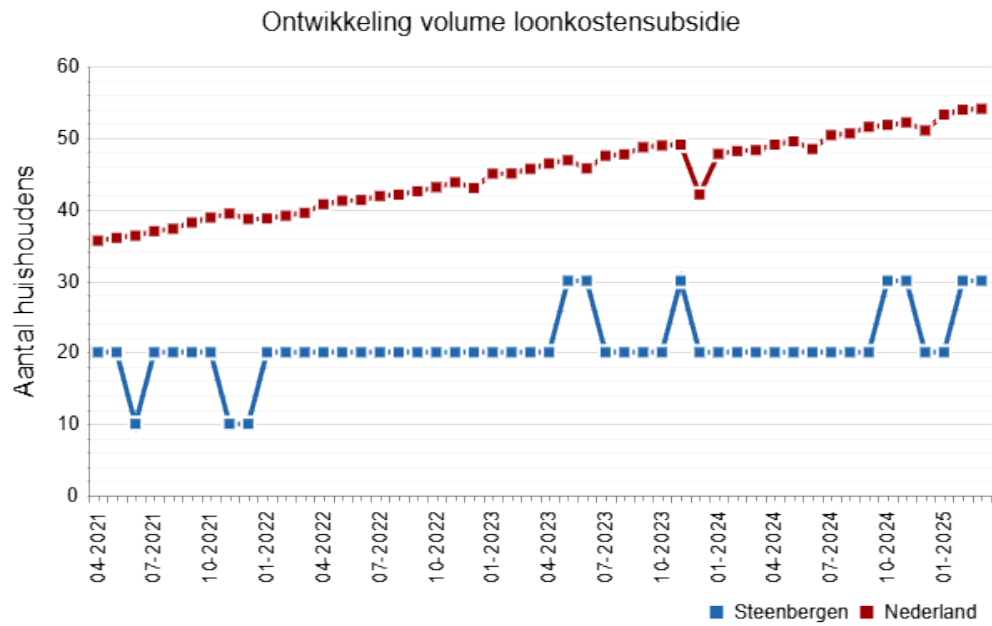
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Steenbergen afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Steenbergen.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Beschikking

In dit hoofdstuk wordt de opbouw van de nieuwe beschikking van Steenbergens uitgewerkt en toegelicht. Daarnaast wordt ook stilgestaan bij de systematiek van het budget.

Berekening BUIG-budget

In Tabel 6 wordt de berekening van het BUIG-budget uitgewerkt. Het voorlopige BUIG-budget voor 2026 voor Steenbergens is .

Objectief budget

In Tabel 6 is het objectief berekende budget voor Steenbergens weergegeven. De tabel toont in de laatste kolom het objectieve budget voor alle huishoudens samen, en voor de verschillende huishoudtypen. Zo is het totale objectieve budget voor de gemeente € 5.465.848, waarvan € 375.814 voor paren zonder kinderen.

De objectieve budgetten worden bepaald door de het aantal huishoudens per huishoudtype te vermenigvuldigen met de objectief verwachte bijstandskans en het geldende normatieve uitkeringsbedrag (prijs). Zo is in Steenbergens het totaal aantal huishoudens¹ 9.642. Dit wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde objectief verwachte kans op bijstand (3,1), en met het gemiddelde normatieve uitkeringsbedrag (€ 21.085). Tot slot wordt dit bedrag vermenigvuldigd met de 'correctiefactor', dat onder meer corrigeert voor (verwachte) deeltijduitkeringen. Dezelfde berekening kan per huishoudtype worden uitgevoerd om zo de objectief voorspelde budget voor het desbetreffende huishoudtype te krijgen.

¹ Tussen 18 jaar en de AOW leeftijd

Tabel 6: Overzicht objectief budget

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Totaal						
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	9.642	3,1 %	303	€ 21.085	0,86	€ 5.465.848
Huishoudsamenstelling						
Alleenstaande (alleen)	2.268	6,1 %	138	€ 20.541	0,89	€ 2.527.293
Eenouderhuishoudens (eo)	623	9,9 %	61	€ 20.275	0,87	€ 1.081.923
Paar zonder kinderen (paarzk)	2.003	0,9 %	19	€ 26.663	0,75	€ 375.814
Paar met kinderen (paarmk)	2.735	1,9 %	53	€ 27.248	0,82	€ 1.184.253
Overige huishoudens (hho2019)	2.013	1,5 %	31	€ 11.068	0,87	€ 296.565
Woningsituatie						
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	1.494	16,3 %	243	€ 21.061	0,86	€ 4.409.880
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	8.148	0,7 %	60	€ 21.185	0,84	€ 1.055.968
Leeftijdssamenstelling						
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	2.789	1,8 %	49	€ 16.425	0,87	€ 701.487
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	3.871	3,3 %	127	€ 22.832	0,85	€ 2.445.729
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	3.809	4 %	151	€ 22.121	0,86	€ 2.856.110
Herkomst uitgesplitst						
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Turkse herkomst	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhturk)						
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhsuri)						
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhafgh)						
Huishouden met lid van Irakese herkomst	-	-	-	-	1	-
(hhirak)						
Huishouden met lid van Syrische herkomst	129	45,3 %	58	€ 23.054	0,87	€ 1.171.349
(hhsyri)						
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van Caribische herkomst	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
(hhcari2024)						
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	-	-	-	-	1	-
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	1.209	2 %	24	€ 21.789	0,85	€ 447.402
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-	-	1	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)						
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	968	10,9 %	106	€ 21.883	0,87	€ 2.017.620
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhhaut2024)	7.295	2,3 %	165	€ 20.507	0,85	€ 2.875.797
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	1.410	2,2 %	32	€ 21.491	0,85	€ 576.781
Human Capital Index						
Huishoudens met lid HCI laag (hhhci)	2.683	9,5 %	255	€ 21.133	0,86	€ 4.626.598
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	7.648	0,5 %	40	€ 23.418	0,79	€ 741.134
(V)SO/PrO						
Huishouden met lid met (V)SO/PrO (hhvsopro)	-	-	-	-	1	-
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
Student						
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	-	-	-	1	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	-	-	-	-	1	-
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen						
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	8.782	2,5 %	218	€ 21.229	0,86	€ 3.971.145
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	1.536	4,4 %	68	€ 22.404	0,84	€ 1.264.809
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	488	6,8 %	33	€ 22.277	0,83	€ 613.470
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	138	9 %	12	€ 22.357	0,81	€ 225.156
GGZ gebruik						
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	827	6,4 %	53	€ 20.354	0,84	€ 904.287
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	8.815	2,8 %	250	€ 21.240	0,86	€ 4.561.560
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis						
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	298	7,3 %	22	€ 21.315	0,8	€ 373.998
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	9.344	3 %	281	€ 21.067	0,86	€ 5.091.850
Medicijngebruik verslaving						
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	-	-	-	1	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving	-	-	-	-	1	-

Kenmerken	Aantal huishoudens	Verwacht % huishoudens in de bijstand	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemiddelde prijs (normbedrag)	Correctiefactor prijs (normbedrag)	Verwachte uitgaven (objectief vastgesteld budget)
<small>(ghhversl)</small>						
Medicijngebruik depressie						
Huishoudens met lid medicijnen depressie	969	6,2 %	60	€ 21.960	0,84	€ 1.108.345
<small>(hhdep)</small>						
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie	8.673	2,8 %	242	€ 20.867	0,86	€ 4.357.504
<small>(ghhdep)</small>						
Zorgkosten						
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhhzk2024)	8.504	2,8 %	242	€ 20.972	0,87	€ 4.400.252
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	1.138	5,3 %	61	€ 21.533	0,81	€ 1.065.595
Gezondheidsproblematiek						
Huishouden zonder gezondheidsproblemen	6.420	2,3 %	150	€ 20.598	0,87	€ 2.701.889
<small>(ghhprobleemgezond24)</small>						
hhprobleemgezond2024	3.222	4,7 %	152	€ 21.566	0,84	€ 2.763.958
<small>(hhprobleemgezond2024)</small>						
Geselecteerde kenmerken						

7. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Steenbergen is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 303. De realisatie is 289. Dit is een verschil van 14 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Steenbergen		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Vershil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	303	289	-14
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	138	130	-8
Eenouderhuishoudens (eo)	61	48	-13
Paar zonder kinderen (paarzk)	19	19	0
Paar met kinderen (paarmk)	53	62	9
Overige huishoudens (hho2019)	31	30	-1
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	243	254	11
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	60	35	-25
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	49	49	0
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	127	125	-2
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	151	153	2
Herkomst uitgesplitst			

Peildatum:	Steenbergen		
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	-	-	-
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	-	-	-
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	-	-	-
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	-	-	-
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	-	-	-
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	58	70	12
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	-	-	-
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	-	-	-
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	-	-	-
Huishouden met lid van Caribische herkomst	-	-	-

Peildatum:	Steenbergen		
(hhcari2024)			
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	24	14	-10
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	106	111	5
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	165	154	-11
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	32	24	-8
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	255	243	-12
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	40	34	-6
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	-	-	-
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	-	-	-

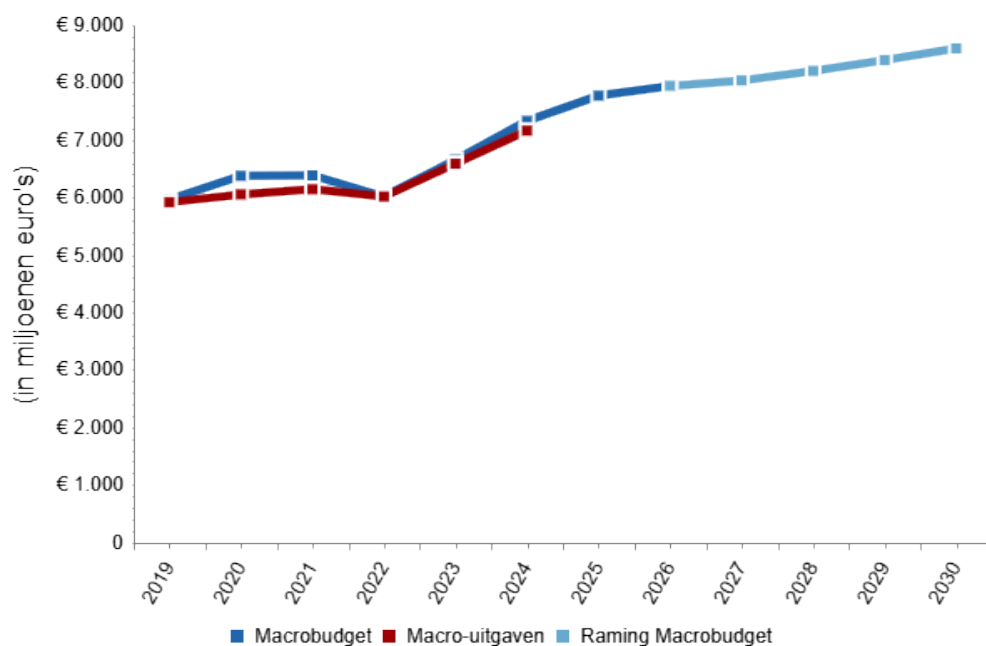
Peildatum:	Steenbergen		
Student			
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	-	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	-	-	-
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	218	203	-15
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	68	74	6
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	33	27	-6
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	12	17	5
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	53	54	1
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	250	235	-15
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	22	23	1
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghpbs)	281	266	-15
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	-	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	-	-	-

Peildatum:	Steenbergen		
Medicijngebruik depressie			
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	60	59	-1
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	242	230	-12
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	242	226	-16
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	61	63	2
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	150	137	-13
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	152	152	0

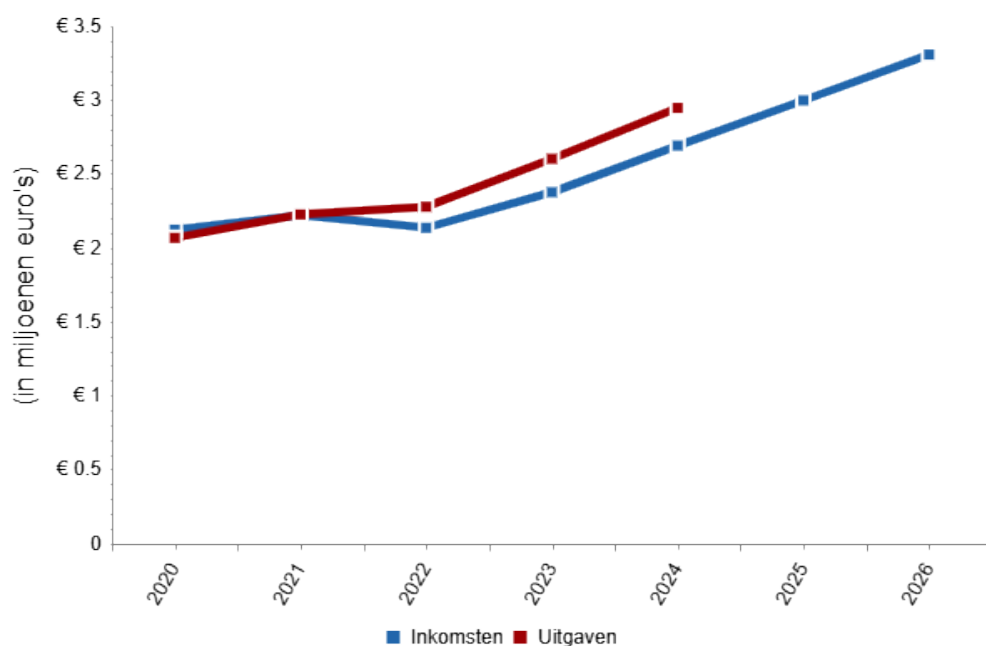
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Uitgeest, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Uitgeest

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

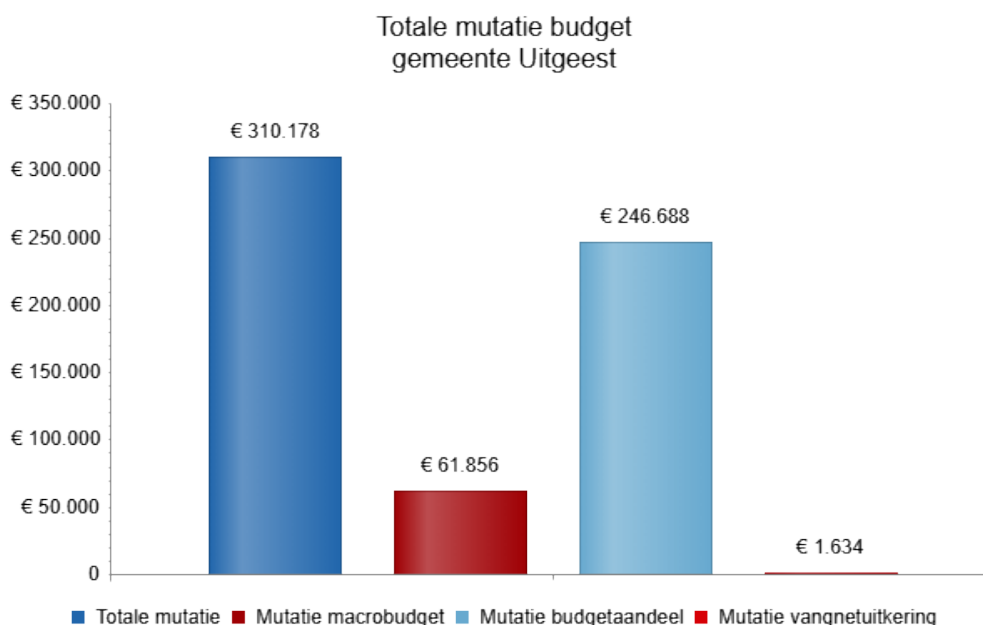
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Uitgeest

Wat is er veranderd voor gemeente Uitgeest ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgetaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Uitgeest is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Uitgeest bedraagt € 3.306.935. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Uitgeest is € 310.178. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Uitgeest uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgetaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Uitgeest

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Uitgeest	€ 2.996.757	€ 3.306.935	€ 310.178	€ 310.178
Budget Participatiewet	€ 2.808.837	€ 3.103.509	€ 294.672	€ 294.672
Budget Loonkostensubsidies	€ 191.354	€ 205.227	€ 13.872	€ 13.872
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 3.435	-€ 1.801	€ 1.634	€ 1.634
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	€ 166.195.14 6	€ 61.856
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	€ 122.640.22 1	€ 47.984
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	€ 137.117.53 1	€ 53.648
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 42.643
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 11.006
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	-€ 27.461.140	-€ 10.744
Macrovolume IOAW	9.551	8.124	-1.427	-€ 11.081
Gemiddelde prijs IOAW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 337
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	€ 2.652.054	€ 1.038
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 979
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 59
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 138
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 117
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 21
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	€ 9.978.442	€ 3.904
Macrobudget	€ 600.800.602	€ 644.355.527	€	€ 13.872
Loonkostensubsidies			43.554.925	
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 13.836
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 37

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€ 4.542.712	€ 1.777
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	€ 170.737.858	€ 63.634
Totaal budgetaandeel	0,039 %	0,042 %	0,003 %	€ 246.688
Budgetaandeel Participatiewet	0,039 %	0,043 %	0,003 %	€ 246.688
Budgetaandeel bijstand				€ 238.499
Budgetaandeel IOAW				€ 5.477
Budgetaandeel IOAZ				€ 1.168
Budgetaandeel Bbz				€ 1.207
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	0,032 %	0,032 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	0,039 %	0,043 %	0,003 %	-€ 143

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Uitgeest

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

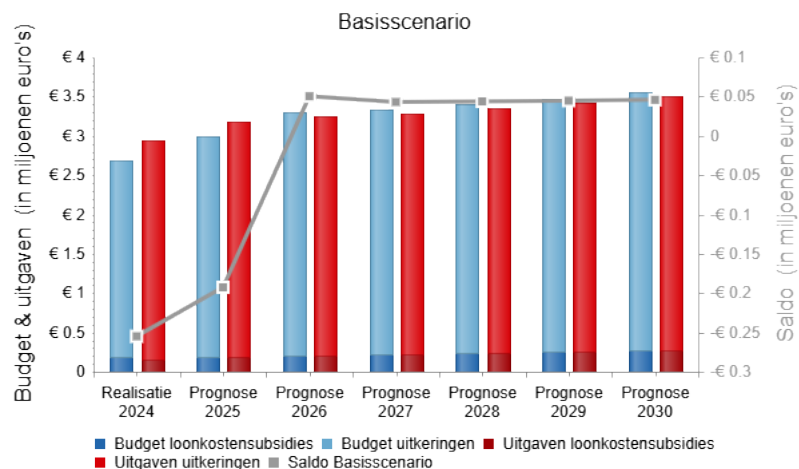
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend.
Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Uitgeest gepresenteerd

Basisscenario

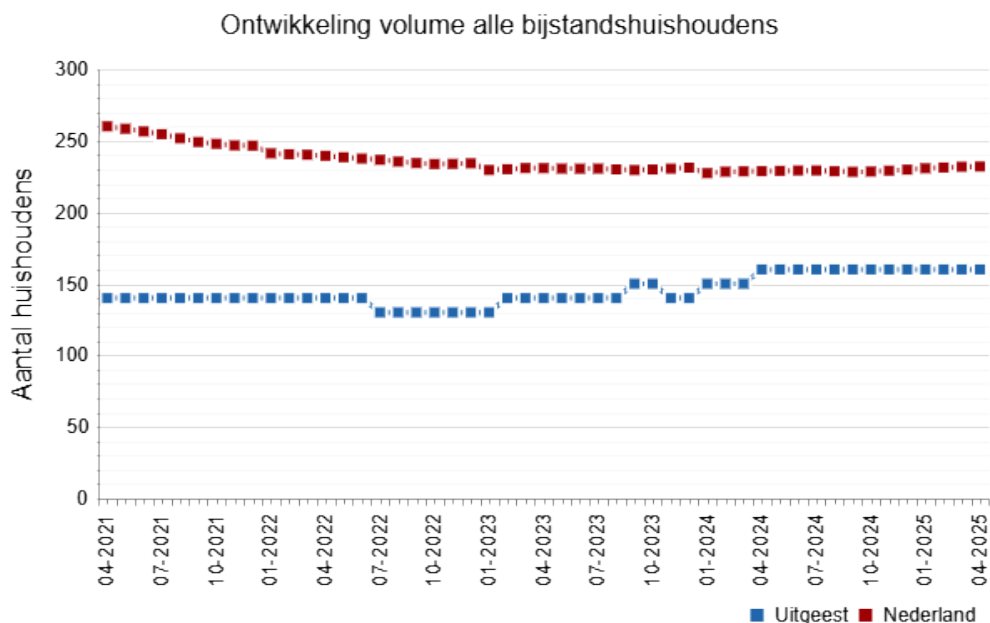
Budget en uitgaven Uitgeest	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 2.690.639	€ 2.996.757	€ 3.306.935	€ 3.333.372	€ 3.398.657	€ 3.474.094	€ 3.555.926
Budget uitkeringen	€ 2.509.837	€ 2.805.402	€ 3.101.709	€ 3.109.542	€ 3.160.321	€ 3.221.592	€ 3.289.258
Budget loonkostensubsidies	€ 180.801	€ 191.354	€ 205.227	€ 223.830	€ 238.335	€ 252.502	€ 266.667
Totaal BUIG-uitgaven	€ 2.945.736	€ 3.189.507	€ 3.256.560	€ 3.290.327	€ 3.354.840	€ 3.429.347	€ 3.510.151
Uitgaven uitkeringen	€ 2.788.826	€ 2.998.153	€ 3.051.333	€ 3.066.497	€ 3.116.505	€ 3.176.846	€ 3.243.484
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 156.910	€ 191.354	€ 205.227	€ 223.830	€ 238.335	€ 252.502	€ 266.667
Saldo BUIG	-€ 255.097	-€ 192.750	€ 50.375	€ 43.045	€ 43.816	€ 44.747	€ 45.774

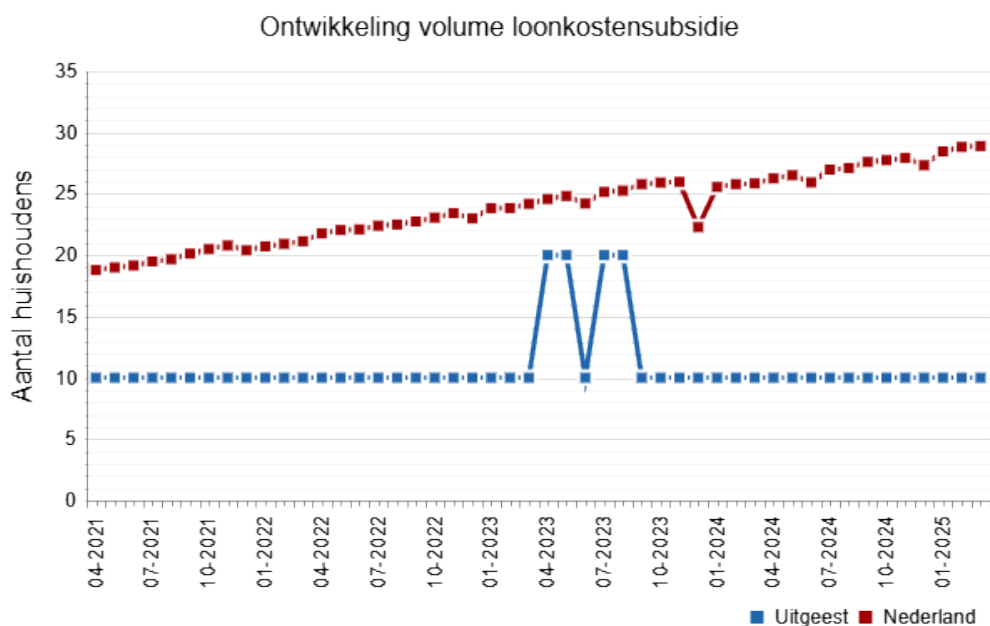
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Uitgeest afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Uitgeest.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Uitgeest is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 137. De realisatie is 162. Dit is een verschil van 25 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Uitgeest		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Vershil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	137	162	25
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	58	67	9
Eenouderhuishoudens (eo)	-	-	-
Paar zonder kinderen (paarzk)	-	-	-
Paar met kinderen (paarmk)	28	33	5
Overige huishoudens (hho2019)	15	27	12
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	118	138	20
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	19	24	5
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	25	35	10
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	59	75	16
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	63	63	0
Herkomst uitgesplitst			

Peildatum:	Uitgeest		
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	-	-	-
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	-	-	-
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	-	-	-
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	-	11	-
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	10	10	0
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	23	27	4
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	-	-	-
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	-	10	-
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	-	-	-
Huishouden met lid van Caribische herkomst	-	-	-

Peildatum:	Uitgeest		
(hhcari2024)			
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	-	-	-
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	74	87	13
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	55	64	9
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	-	11	-
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	112	119	7
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	20	27	7
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	-	-	-
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	-	-	-

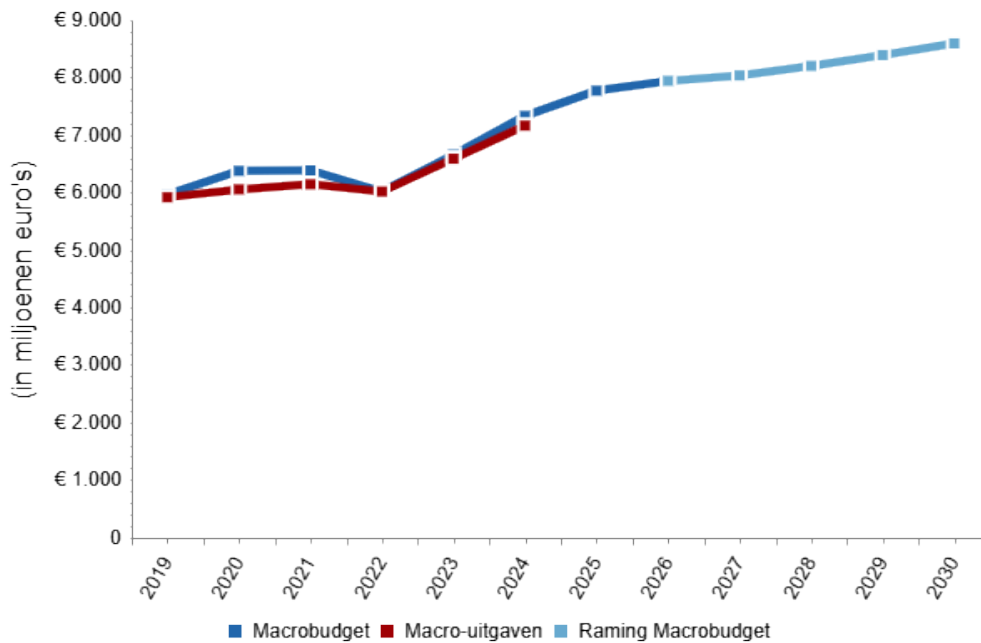
Peildatum:	Uitgeest		
Student			
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	-	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	-	-	-
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	108	128	20
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	24	27	3
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	-	11	-
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	-	-	-
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hggz)	26	29	3
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghggz)	112	133	21
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	-	-	-
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghpbs)	-	-	-
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	10	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	130	152	22

Peildatum:	Uitgeest		
Medicijngebruik depressie			
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	18	24	6
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	120	138	18
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	117	134	17
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	20	28	8
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	71	81	10
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	66	81	15

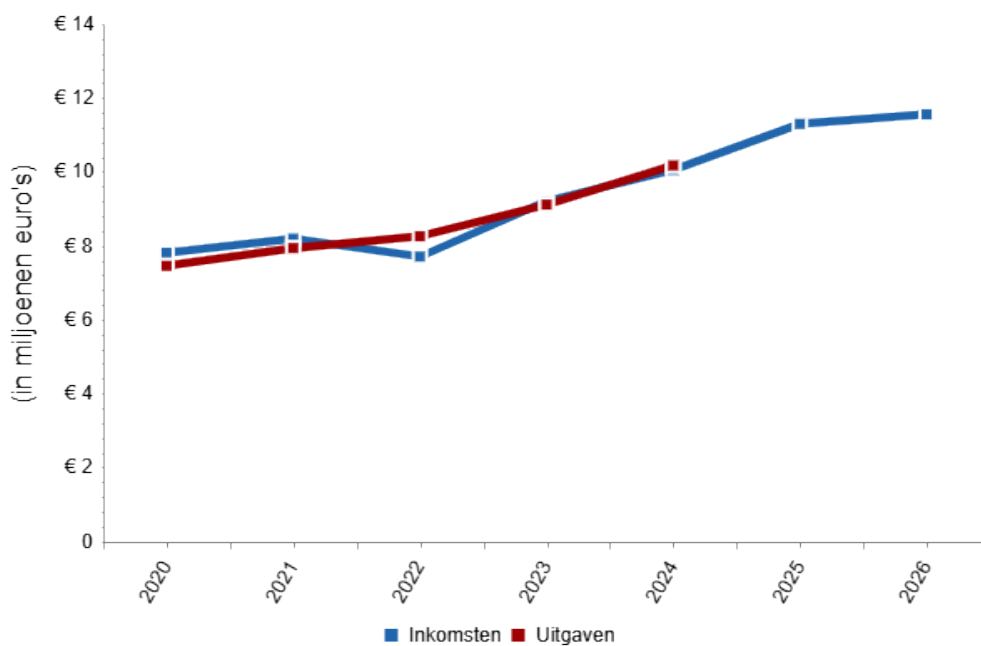
Rapportage Voorlopige budgetten 2026

1. Inleiding

Deze rapportage biedt informatie over de actuele en toekomstige ontwikkeling van het BUIG budget en uitgaven voor gemeente Veldhoven, in relatie tot de macro-ontwikkelingen. De onderstaande grafieken geven een eerste beeld van de ontwikkelingen, die vervolgens in deze rapportage worden toegelicht. Daarnaast is in deze rapportage informatie opgenomen over een benchmark van het aantal bijstandshuishoudens en het aantal personen met loonkostensubsidie (LKS).

Figuur 1-1: Macrobudget en macro-uitgaven

Figuur 1-2: Inkomsten en uitgaven gemeente Veldhoven

2. Macro-ontwikkeling

2.1. Vergelijking voorlopig budgetten 2026 met definitieve budgetten 2025

Recentelijk zijn de Voorlopige budgetten voor de bijstand bekend geworden voor het jaar 2026. De budgetten zijn gebaseerd op recente informatie over de uitvoering van de Participatiewet, beleidswijzigingen en de actuele macroramingen van het Centraal Planbureau. Het macrobudget is gestegen met € 166,2 miljoen. In onderstaande tabel staat een overzicht.

Tabel 1: Ontwikkeling macrobudget 2026 (x1 mln.)

	Definitief 2025	Voorlopig 2026	Mutatie
Macrobudget bijstand	€ 7.779,8	€ 7.946,0	2,1%
- Participatiewet uitkeringen	€ 7.179,0	€ 7.301,6	1,7%
- Loonkostensubsidie	€ 600,8	€ 644,4	7,3%

2.2. Deelbudget Participatiewet uitkeringen

Het macrobudget BUIG stijgt van 2025 op 2026 met € 166,2 miljoen. In 2025 was het definitieve macrobudget € 6,783 miljard, in 2026 is het voorlopige macrobudget € 7,95 miljard. Het voorlopige macrobudget is gebaseerd op de realisaties van het voorgaande jaar, aangevuld met een voorspelling van de beleidseffecten en conjuncturele effecten. Belangrijke beleidseffecten zijn:

- De invoering van de Participatiewet, waarmee de Wajong en de WSW zijn afgesloten zijn voor nieuwe instroom met arbeidsvermogen, leidt in 2026 tot een toename van het aantal bijstandsuitkeringen met ongeveer 2,6 duizend.
- Een andere beleidswijziging die nog in 2026 doorwerkt betreft de afbouw van de IOAW, waardoor naar verwachting ongeveer 1,1 duizend extra bijstandsuitkeringen worden verstrekt.
- Daarnaast is er in 2025 een effect ingeboekt omdat de banenafpraak niet wordt gehaald. Dit effect wordt niet meegenomen naar 2026 en daarom worden er 3,1 duizend uitkeringen minder geraamd.
- Door de verhoogde instroom van statushouders (cohort 2023) was het geraamde bijstandsvolume opgehoogd. De verwachting is dat van deze groep in 2026 minder statushouders in de bijstand komen of blijven dan in 2025. Daarvoor wordt het aantal uitkeringen met ongeveer 1,6 duizend naar beneden bijgesteld.
- Per saldo daalt het aantal uitkeringen vanwege beleidseffecten in 2025 met 66 uitkeringen.
- Tenslotte leidt de invoering van het wetsvoorstel Participatiewet in balans per 1 januari tot 500 extra uitkeringen in het jaar 2026.
- SZW raamt de gemiddelde prijs van een bijstandsuitkering in 2026 voorlopig op € 20.044 per huishouden. Dit is € 108 hoger dan de prijs in 2025, vanwege de invoering van enkele maatregelen uit de Participatiewet in Balans per 1 januari 2026. Bij definitief budget 2026 wordt de loon- en prijsbijstelling verwerkt in de beschikking.

Het effect van de conjunctuur volgt uit de verwerking van de werkloosheidsraming van de Macro Economische Verkenning (MEV) aan de hand van de rekenregel van het Centraal Planbureau (CPB). Volgens de rekenregel zorgt dit voor een stijging van het bijstandsvolume van 5,5 duizend uitkeringen in 2026.

2.3. Deelbudget Loonkostensubsidie

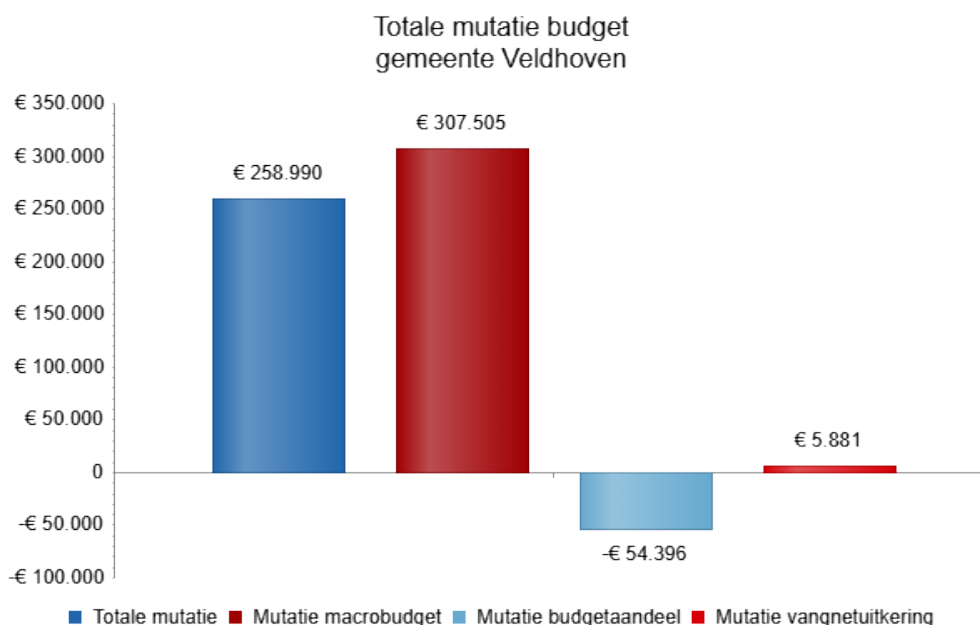
Het budget voor de Loonkostensubsidie wordt historisch verdeeld op basis van de laatst bekende nettolasten. In jaar 2026 bedraagt het deelbudget voor de Loonkostensubsidie € 644 miljoen, tegen € 600 miljoen in 2025. In totaal stijgt het macro-deelbudget voor LKS met € 43,6 miljoen. De uitgaven aan loonkostensubsidie nemen jaarlijks toe (beleidseffect) doordat de doelgroep van LKS sinds invoering van de Participatiewet ingroeit (+ € 42,3 miljoen). De LKS-raming is ook hoger door de invoering van de 'nieuwe' LKS financiering (€ 1,2 miljoen). De voorlopige raming voor 2026 van het aantal personen met een LKS-voorziening van SZW komt uit op 49.015, een stijging ten opzichte van de geraamde volumes in 2025 (45.710 personen).

3. Analyse budgetmutaties

3.1. Budgetmutaties voor gemeente Veldhoven

Wat is er veranderd voor gemeente Veldhoven ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025? De veranderingen vinden plaats in het macrobudget en het budgetaandeel per deelbudget. Hoe deze mutaties doorwerken in het budget voor gemeente Veldhoven is afgebeeld in onderstaande tabel.

Het nieuwe budget voor gemeente Veldhoven bedraagt € 11.555.400. De budgetmutatie ten opzichte van de Definitieve budgetten 2025 voor gemeente Veldhoven is € 258.990. In tabel 3-1 en figuur 3-1 wordt de totale mutatie in het BUIG-budget voor gemeente Veldhoven uitgesplitst naar type deelbudget en macro-effecten versus wijzigingen in budgetaandeel.

Figuur 3-1: Overzicht mutaties voor gemeente Veldhoven

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal budget Veldhoven	€ 11.296.410	€ 11.555.400	€ 258.990	€ 258.990
Budget Participatiewet	€ 9.244.379	€ 9.347.907	€ 103.528	€ 103.528
Budget Loonkostensubsidies	€ 2.063.336	€ 2.212.917	€ 149.581	€ 149.581
Bijdrage aan het vangnet (-/-)	-€ 11.305	-€ 5.424	€ 5.881	€ 5.881
Totaal macrobudget	€ 7.779.794.065	€ 7.945.989.211	€ 166.195.146	€ 307.505
Macrobudget Participatiewet	€ 7.178.993.463	€ 7.301.633.684	€ 122.640.221	€ 157.924
Macrobudget bijstand	€ 6.922.133.685	€ 7.059.251.216	€ 137.117.531	€ 176.566
Macrovolume bijstand	347.223	352.690	5.467	€ 140.344
Gemiddelde prijs bijstand	€ 19.936	€ 20.015	€ 80	€ 36.222
Macrobudget IOAW	€ 189.565.399	€ 162.104.259	-€ 27.461.140	-€ 35.362
Macrovolume IOAW	9.551	8.124	-1.427	-€ 36.471
Gemiddelde prijs IOAW	€ 19.848	€ 19.954	€ 106	€ 1.109
Macrobudget IOAZ	€ 31.930.311	€ 34.582.365	€ 2.652.054	€ 3.415
Macrovolume IOAZ	1.493	1.610	117	€ 3.222
Gemiddelde prijs IOAZ	€ 21.387	€ 21.480	€ 93	€ 193
Macrobudget Bbz	€ 35.364.068	€ 35.717.401	€ 353.333	€ 455
Macrovolume Bbz	1.770	1.785	15	€ 386
Gemiddelde prijs Bbz	€ 19.980	€ 20.010	€ 30	€ 69
Macrobudget Harmonisatie jongerennorm	€ 0	€ 9.978.442	€ 9.978.442	€ 12.849
Macrobudget	€ 600.800.602	€ 644.355.527	€ 43.554.925	€ 149.581
Loonkostensubsidies				
Macrovolume LKS	45.710	49.015	3.305	€ 149.187
Gemiddelde prijs LKS	€ 13.144	€ 13.146	€ 2	€ 394

	Definitieve budgetten 2025	Voorlopige budgetten 2026	Mutatie	Doorwerking mutatie in budget
Totaal uitname voor vangnetuitkeringen	-€ 8.779.005	-€ 4.236.293	€ 4.542.712	€ 5.850
Totaal macrobudget na uitname	€ 7.771.015.060	€ 7.941.752.918	€ 170.737.858	€ 313.354
Totaal budgetaandeel	0,145 %	0,145 %	0 %	-€ 54.396
Budgetaandeel Participatiewet	0,129 %	0,128 %	-0,001 %	-€ 54.396
Budgetaandeel bijstand				-€ 52.590
Budgetaandeel IOAW				-€ 1.208
Budgetaandeel IOAZ				-€ 258
Budgetaandeel Bbz				-€ 266
Budgetaandeel Loonkostensubsidies	0,343 %	0,343 %	0 %	€ 0
Aandeel in het vangnet	0,129 %	0,128 %	-0,001 %	€ 32

Tabel 3-1: Mutaties budgetten gemeente Veldhoven

Toelichting op budgetmutaties in deelbudgetten Participatiewet en Loonkostensubsidies:

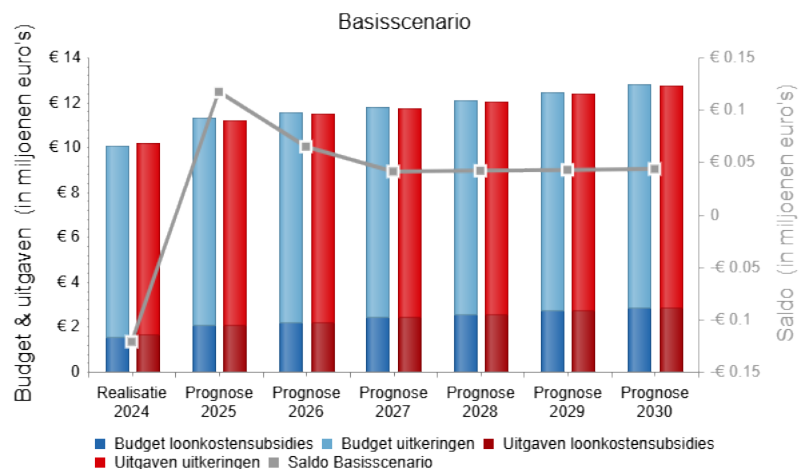
- Budgetmutaties in het deelbudget Participatie wetuitkeringen kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie, beleidswijzigingen en de meest recente raming van het Centraal Planbureau (zie hoofdstuk 2 in dit rapport). Voor iedere gemeente wordt het budget naar rato van de macro-ontwikkeling aangepast. Bij de definitieve beschikking wordt ook de bijstelling voor loon- en prijsontwikkeling (LPO) toegekend.
Het budgetaandeel Participatiewet uitkeringen verandert eenmaal per jaar, bij de voorlopige beschikking. Dan worden onder andere de verwachte kans op bijstand, het aantal huishoudens per type, de normbedragen, en het macrobudget bijgewerkt. Dit leidt tot budgetmutaties die verschillen per gemeente. Bij de nader voorlopige en definitieve budgetten verandert het budgetaandeel dus niet.
- Budgetmutaties in het deelbudget Loonkostensubsidies kunnen komen door veranderingen in het macrobudget of door veranderingen in het budgetaandeel. Het macrobudget wordt bij iedere beschikking aangepast op basis van uitvoeringsinformatie en beleidswijzigingen. Bij de definitieve beschikking wordt de bijstelling voor LPO toegekend. Het budgetaandeel Loonkostensubsidies is gebaseerd op het meest recente uitgavenaandeel. Het budgetaandeel wijzigt in principe alleen bij de nader voorlopige beschikking in mei, als de uitgavenaandelen van het jaar daarvoor kunnen worden meegenomen. In oktober wijzigen de budgetaandelen alleen door correcties.

4. Prognose

In de onderstaande tabel en grafiek wordt een scenario voor de inkomsten, uitgaven en saldo voor de gemeente Veldhoven gepresenteerd

Basisscenario

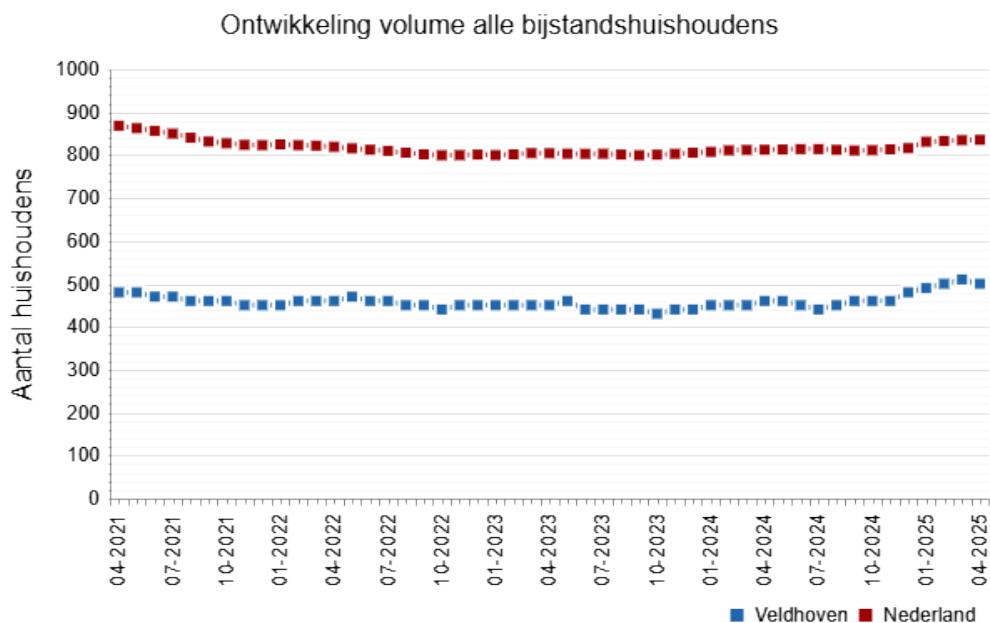
Budget en uitgaven Veldhoven	Realisatie 2024	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	Prognose 2030
Totaal BUIG-budget	€ 10.050.089	€ 11.296.410	€ 11.555.400	€ 11.778.417	€ 12.087.549	€ 12.424.578	€ 12.780.833
Budget uitkeringen	€ 8.483.956	€ 9.233.074	€ 9.342.483	€ 9.364.903	€ 9.517.627	€ 9.701.904	€ 9.905.416
Budget loonkostensubsidies	€ 1.566.133	€ 2.063.336	€ 2.212.917	€ 2.413.513	€ 2.569.922	€ 2.722.673	€ 2.875.418
Totaal BUIG-uitgaven	€ 10.171.550	€ 11.179.430	€ 11.490.710	€ 11.737.412	€ 12.045.874	€ 12.382.095	€ 12.737.459
Uitgaven uitkeringen	€ 8.479.621	€ 9.116.094	€ 9.277.793	€ 9.323.899	€ 9.475.952	€ 9.659.422	€ 9.862.041
Uitgaven Loonkostensubsidies	€ 1.691.929	€ 2.063.336	€ 2.212.917	€ 2.413.513	€ 2.569.922	€ 2.722.673	€ 2.875.418
Saldo BUIG	-€ 121.461	€ 116.980	€ 64.690	€ 41.005	€ 41.674	€ 42.482	€ 43.375

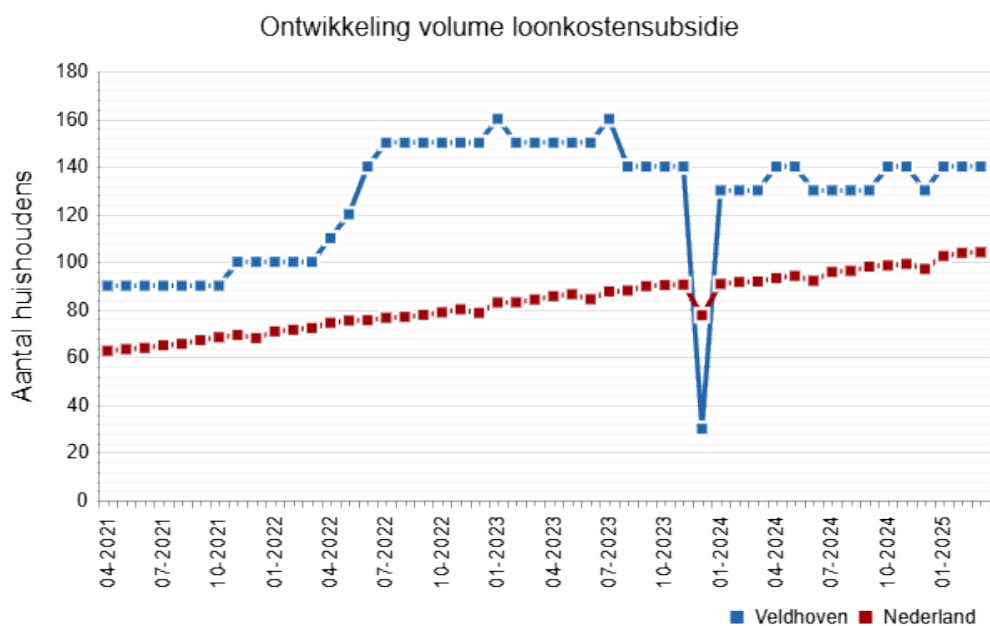
Figuur 4-1: Prognose budgetten, uitgaven en saldo

5. Benchmark

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van het aantal bijstandshuishoudens en het volume van loonkostensubsidie voor gemeente Veldhoven afgezet tegen Nederland als geheel. De aantallen van Nederland zijn geschaald naar de omvang van het aantal huishoudens in gemeente Veldhoven.

Figuur 5-1: Ontwikkeling volume bijstandshuishoudens

Figuur 5-2: Ontwikkeling volume loonkostensubsidie

6. Monitoring

In het objectieve verdeelmodel wordt een normaantal berekend voor het aantal huishoudens in de bijstand per gemeente. Dit normaantal kan worden vergeleken met de realisatie om te zien hoe een gemeente ten opzichte van dit normaantal presteert. De meest recente normaantallen en realisatiecijfers zijn van 31 december 2024. De normaantallen en realisatiecijfers kunnen worden uitgesplitst naar huishoudtypen. Norm en realisatie zijn weergegeven in Tabel 7. De norm is gebaseerd op de berekende bijstandskansen in het objectieve verdeelmodel.

Voor Veldhoven is het normaantal huishoudens met een uitkering op het peilmoment bijvoorbeeld 454. De realisatie is 490. Dit is een verschil van 36 huishoudens.

Tabel 7: monitoring realisatie en normaantallen

Peildatum:	Veldhoven		
Kenmerken	Voorspeld aantal huishoudens in de bijstand	Gerealiseerd aantal huishoudens	Verschil
Totaal			
Huishoudens tussen 18 - AOW (hh18aow)	454	490	36
Huishoudsamenstelling			
Alleenstaande (alleen)	230	255	25
Eenouderhuishoudens (eo)	96	85	-11
Paar zonder kinderen (paarzK)	26	26	0
Paar met kinderen (paarmk)	62	74	12
Overige huishoudens (hho2019)	40	50	10
Woningsituatie			
Wonend in een corporatiewoning (hhcorw)	388	436	48
Niet wonend in een corporatiewoning (ghhcorw2019)	65	54	-11
Leeftijdssamenstelling			
Huishoudens met lid tussen 18-30 jaar oud (hh1830)	82	109	27
Huishoudens met lid tussen 30-50 jaar oud (hh3050)	200	201	1
Huishoudens met lid tussen 50 en AOW leeftijd (hh50aow)	196	219	23
Herkomst uitgesplitst			

Peildatum:	Veldhoven		
Huishouden met lid van Marokkaanse herkomst (hhmarok)	13	14	1
Huishouden met lid van Turkse herkomst (hhturk)	-	-	-
Huishouden met lid van Surinaamse herkomst (hhsuri)	-	-	-
Huishouden met lid van Afghaanse herkomst (hhafgh)	-	-	-
Huishouden met lid van Irakese herkomst (hhirak)	11	13	2
Huishouden met lid van Syrische herkomst (hhsyri)	77	95	18
Huishouden met lid van Joegoslavische herkomst (hhjoego)	-	-	-
Huishouden met lid van Ghanese herkomst (hhghan)	-	-	-
Huishouden met lid Somalische/Eritreese herkomst (hhsomaerit)	11	16	5
Huishouden met lid overig Afrikaanse herkomst (hhoafri2018)	30	30	0
Huishouden met lid van Indiase herkomst (hhindia)	-	-	-
Huishouden met lid van Chinese herkomst (hhchina)	-	-	-
Huishouden met lid van Iraanse herkomst (hhiran)	-	-	-
Huishouden met lid van Caribische herkomst	-	-	-

Peildatum:	Veldhoven		
(hhcari2024)			
Huishouden met lid van overig Amerika/Oceanië (hhoamerikoc2024)	-	-	-
Huishouden met lid van overig Aziatische herkomst (hhoazie2024)	23	18	-5
Huishouden met lid van overig Europese herkomst (hhoeurop2024)	33	49	16
Huishouden met lid voormalige Sovjet Unie/Oekraïne (hhsovjoek2026)	-	-	-
Herkomst (Europa, buiten-Europa, Nederland)			
Huishouden met lid van buiten-Europese herkomst (hhgeurop2024)	217	221	4
Huishouden met alleen Nederlandse herkomst (hhaut2024)	193	212	19
Huishouden met lid van Europese herkomst (hheurop2026)	45	57	12
Human Capital Index			
Huishoudens met lid HCI laag (hhlhci)	358	367	9
Huishoudens met lid HCI midden/hoog (hhmhhci)	64	63	-1
(V)SO/Pro			
Huishouden met lid met (V)SO/Pro (hhvsopro)	16	21	5
Huishouden zonder lid met (V)SO/Pro (ghhvsopro)	437	469	32

Peildatum:	Veldhoven		
Student			
Huishoudens met lid student (hhstud)	-	-	-
Huishoudens zonder lid student (ghhstud)	-	-	-
Medicijngebruik naar aantal hoofdgroepen			
Beperkt medicijngebruik (3 of minder hoofdgroepen) (hhmed3m)	337	359	22
Medicijngebruik uit 4 of 5 hoofdgroepen (hhmed45)	84	97	13
Medicijngebruik uit 6 of 7 hoofdgroepen (hhmed67)	47	54	7
Medicijngebruik uit 8 of meer hoofdgroepen (hhmed8p)	12	17	5
GGZ gebruik			
Huishoudens met GGZ gebruik (hhggz)	83	93	10
Huishoudens zonder GGZ gebruik (ghhggz)	370	397	27
Medicijngebruik psychose of bipolaire stoornis			
Huishoudens met lid medicijnen psychose/bipolair (hhpbs)	49	67	18
Huishouden zonder lid medicijnen psychose/bipolair (ghhpbs)	405	423	18
Medicijngebruik verslaving			
Huishoudens met lid medicijnen verslaving (hhversl)	-	13	-
Huishoudens zonder lid medicijnen verslaving (ghhversl)	444	477	33

Peildatum:	Veldhoven		
Medicijngebruik depressie			
Huishoudens met lid medicijnen depressie (hhdep)	72	95	23
Huishoudens zonder lid medicijnen depressie (ghhdep)	381	395	14
Zorgkosten			
Huishoudens met zorgkosten onder de 5.000 euro (hhlzk2024)	351	380	29
Huishoudens met zorgkosten boven de 5.000 euro (hhhzk2024)	103	110	7
Gezondheidsproblematiek			
Huishouden zonder gezondheidsproblemen (ghhprobleemgezond24)	232	233	1
hhprobleemgezond2024 (hhprobleemgezond2024)	222	257	35
